ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպօլ, Ֆինճանճըլար Սէլամէթ [illegible]պարան
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
18
ՅՈՒՆՎ. 1937
28ՐԴ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 11109

ԳԻՆ
4
ՂՐՇ.

ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ՆՈՐ ՄԷԿ ՍՏՈՐՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԷՅԼԱՆԻ ԹՈՒՐՔ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԻՆ ՎՐԱՅ ԶԷՆՔ ՊԱՐՊԵԼՈՒ ՅԱՆԴԳՆՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՐԾԵՑԻՆ,

ԴԱՇՆԱԿ ՂԵԿԱՎԱՐ ՄՈՎՍԷՍ ՏԷՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ՏԽՈՒՐ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

60,000 ԹՈՒՐՔԵՐ ՀԱԿԱՑՈՅՑ ՄԸ ԿԱՏԱՐԵՑԻՆ ԱՆԹԱՔԻՈՅ ՄԷՋ

ՀԱԼԷՊ 17.— Պէյլանի դաշնակ հայերը Թուրք արձանը անարգեցին անոր վրայ հրազէն մը պարպելով։ Դաշնակները այս անարգանքը ըրին, քաջալերուելով տեղական իշխանութեան և Ֆրանսացիներուն կողմէ եղած թոյլտուութիւններէն։ Անոնց նպատակն է նոր դէպքեր ստեղծել՝ գրգռելով Թուրքերը։

Թուրք ժողովուրդը Դաշնակներուն այս ըրածին համար բողոքեց չէզոք դիտողներուն։

Րէյհանիէի մէջ ձերբակալուածները

ՀԱՄԱ 17.— Րէյհանիէի մէջ ձերբակալուած Թուրքերուն թիւը հասաւ 12ի։ Փնտռտուքներ կ'ըլլան, տակաւին ուրիշներ ձերբակալելու համար։ Բայց կարելի չպիտի ըլլայ ասոնք գտնել, որովհետեւ չափազանց նեղութիւններ կուտան ձերբակալուածներուն։

ԼԱԶԳԸՅԷ 17.— Կուսակալը ձեռնարկներ ըրաւ որ հայերէ, օրթոտոքսներէ, կաթոլիկներէ և Ալեվիներէ կազմուած Վաթանի կուսակցութեան մէկ մասնաճիւղը հիմնէ հոս, բայց ապարդիւն եղան կուսակալին ջանքերը։

Անթաքիոյ փողոցներուն մէջ սարսափի ռէժիմ

Քըրըխանի ժանտարմաներու հրամատարը փոխուեցաւ

ՀԱԼԷՊ 17.— Քըրըքխանի ժանտարմաներու սպան՝ Ճէմիլ, իր պաշտօնէն հեռացուելով Հալէպ ղրկուեցաւ՝ Թուրք ըլլալուն համար։

Քաղաքակիրթ Ֆրանսա գլխարկին դէմ

ԹԱՐԱԳՈՒԼՈՒՍ 17.— Սանճագի և Սուրիոյ մէջ, Ֆրանսացիներուն գլխարկին դէմ բացած պայքարը կը շարունակուի։ Վերջերս այս պայքարը սաստկացաւ Քիւրտ տաղըի մէջ։ Քանի մը անձեր, Ֆրանսացի պաշտօնական տարազով, Սարըճըգ գիւղը երթալով պահանջեցին որ գիւղացիները իրենց գլուխէն հանեն գլխարկները։ Ումրալը գիւղը գացող ջոկատ մը բռնութեամբ գիւղացիներուն գլխարկները առնելով պատռած է զանոնք. ուրիշ գիւղացիներ սակայն չեն յանձնած իրենց գլխարկները և ընդդիմացած են։

(Շար.ը Բ. էջ)

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՆՈՐ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԸ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ

Իսթանպոլի նորընտիր երեսփոխան
ԱԹԸՖ ՊԱՅԸՆՏԸՐ
(Նիւթը Գ. էջ)

ԱՆԳԼԻԱ, ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ ՄԻԱՆԱԼՈՎ ՖՐԱՆՍԱ՛Ն ԱԼ ԻՐԵՆՑ ՀԵՏ ՊԻՏԻ ԱՌՆԵՆ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՉՈՐՍ ՄԵԾ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՄԻԱՆԱԼՈՎ ՌՈՒՍԻԱՆ ԲԱ՛ՑԸ ՊԻՏԻ ՁԳԵՆ

ՈՒՐ ՊԻՏԻ ՅԱՆԳԻՆ ՀՌՈՄԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՀՌՈՄ, 17.— Հավաս գործակալութիւնը կը հաղորդէ.— Երեքշաբթի օր (վաղը) Լոնտոն կը հասնի Անգլիոյ Հռոմի դեսպան Սըր Էրիք Տրըմընտ։

Մեծ դեսպանը երէկ արտաքին գործերու նախարար Չիանօ կոմսին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ։ Կը կարծուի թէ այս գլուխ գլխի խօսակցութիւնը դարձաւ վերջին Բրիտանական զեկոյցին Իտալիոյ տուած պատասխանին շուրջ։

Հաւանաբար, Տուչէն «Չորսերու ուխտի» քաղաքականութեան դառնայ։

Հռոմի մէջ վերջին օրերս քաղաքական իրազեկ շրջանակներէ քաղուած տեղեկութեանց համաձայն, Սպանիոյ գործերու մասին Անգլիոյ հետ համագործակցութիւն մը հաւանական է Լոնտոնի, Հռոմի և Պերլինի միջեւ։

ՊԵՐԼԻՆ, 17.— «Իտալօ-գերման համաձայնութիւնը Նոր Եւրոպայի խաղաղութեան երաշխիքն է» ասիկա խորագիրն է «Վէօլքիշէր Պէօպախթէր» լրագրի Սինեոր Մուսոլինիի հետ ունեցած տեսակցութեան առիթով գրած յօդուածին։

Տուչէն անգլիական և իտալական երկկողմանի Միջերկրականեան Ուխտը և Հռոմ-Պերլին համաձայնութիւնը խնդրոյ առարկայ ընելով, կ'ըսէ թէ Եւրոպայի այժմու տէմօքրատիներ պլօքներու բաժնուած են և ոչ ին ոչ ալ Հիթլէր թոյլ չպիտի տան պօլշեւիքեան գործունէութեան։

Ահա թէ ինչու մենք ալ պլօ կազմեցինք։

ՀՌՈՄ, 17.— Բրուսիոյ վարչապետ Կէօրինկ Գասթէլ Բօցիանօի մէ Թագաւորին հիւրը եղաւ. վաղը Նաբօլիս պիտի երթայ, մասնակցել համար գահաժառանգին ի պատ տրուած կոչունքին։ Այնուհետեւ Գաբր կղզին պիտի երթայ մէկ քանի օ հանգչելու։

ՎԱՐՇԱՒԱ. 17.— Կէօրինկ հ կը սպասուի Փետրվար ամսու կիսուն։

ՍԵՐՊԵՐԸ ԽՐՈՒԱԹՆԵՐԸ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 17.— Սէն Մօրից վերադարձող նախարարապետ Միլա Ստօյատինովիչ, Լուպլիանայի և Ակրամի միջեւ Լաքօրաքօի դղեակին մէ տեսակցութիւններ ունեցաւ խրուա լիտը Վլատիմիր Մաչէքի հետ։

Մաչէքի 1931ի Սահմանադրու թիւնը ջնջելու մասին ըրած առա ջարկի մասին խորհրդակցութիւններ բաւական առաջացած են և այժմէ խիստ փափուկ վիճակ առած են։

Մ. ՍԻՄԲՍԸՆ ԴԱՏ ԿԸ ԲԱՆԱՅ

Գ.Ն.Դ. ՍԱԹԷՐԼԱՆՏԻ ԿՆՈՋ ԴԷՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 14.— Մ. Էրնէսթ Սիմբսըն (վերջին օրերս իր վրայ խօսեցնել տուող Տիկին Սիմբսընի նախկին ամուսինը) գնդապետ Սաւթէրլանտի կնոջը դէմ դատ բացած է իբրեւ զրպարտիչ։ Դէպքը պատահած է խնճոյքի մը ընթացքին ուր Տիկին Սաւթէրլանտ Մ. Սիմբսընի դէմ կարգ մը խօսքեր ըրած է Տիկին Սիմբսընի կողմէ Մ. Սիմբսընի դէմ բացուած դատի մը առթիւ։

Այս դատը անգլ. բարձր դասուն մէջ շատ մեծ հետաքրքրութիւն յառաջ բերած է։

Քովի նկարին մէջ կ'երեւի Տիկին Սաթէրլանտ, որ շատ ազդուած է իրեն դէմ բացուած դատէն և ինքզինքը պաշտպանելու համար վարձած է Լոնտոնի կարողագոյն փաստաբաններէն երկուքը։

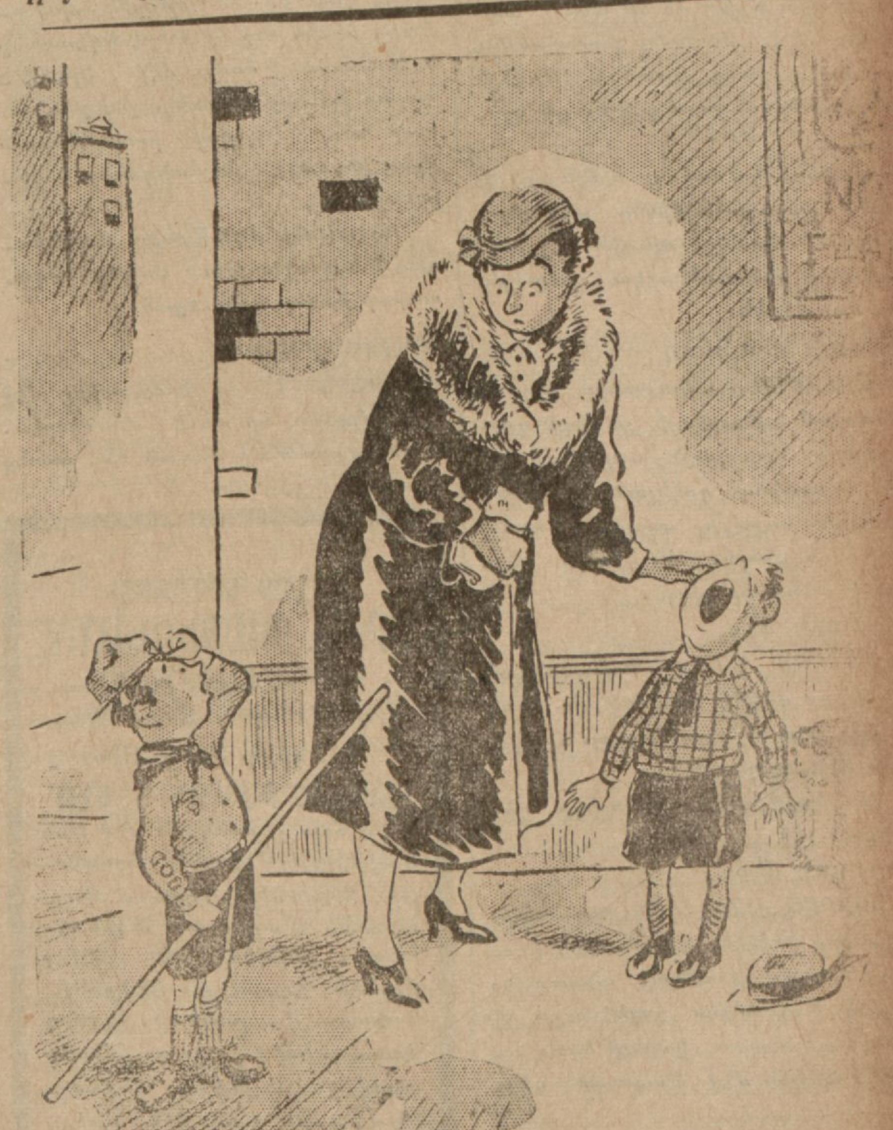
Զարաճճի տղան.— Տիկի՛ն, կրնա՞մ ձեզի օգնել...

ՍԱՍՏԻԿ ՓՈԹՈՐԻԿԸ

Ւ ՑՈՒՐՏԸ ՔԱՆԻ ՄԸ ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

ԱԶՄԱԹԻՒ ԱՒԵՐՆԵՐ ԳՈՐԾԵՑ

ԵՒ ՄԵԾ ՎՆԱՍՆԵՐ ՊԱՏՃԱՌԵՑ

Զօնկուլտաքի նաւահանգիստը ուր վերջին փոթորիկներուն հետեւանքով բազմաթիւ նաւեր ապաստանած են

Փոթորիկը և ձիւնը երկրին ամէն ղմը դեռ կը շարունակէ սաստկօ էն։ Սեւ ծովու մէջ ձիւնամրրիկը անդադրում բլլալուն հակառակ դեռ ողորդակցութիւնը կանոնաւորուած է, մէկ քանի օրէ ի վեր խստու եամբ փչող քարաիէլը թեթեւցած ։

Զմեռը կեդրոնական Անատոլուի տիրէ խստորէն, ամէն կողմ ձիւն տեղայ, ճամբաները գոցուած են։

եւ ծովի մէջ

ԶՕՆԿՈՒԼՏԱՔ, 17.— Փոթորիկին տեւանքով Զօնկուլտաքի և Էրէյ ի հանքածուխի բովերուն մէջ աշ ատութիւնը և փոխադրութիւնը ան անոն կերպով կը կատարուին։

Զօնկուլտաքի նաւահանգիստը խա ղախած կը սպասեն բազմաթիւ սուր անդակ և բեռնատար նաւեր ու ա ագաստանաւեր։

Ամասիայի խորշին մէջ ալ չորս նդ շոգենաւեր ապաստանած են, ակ ութը շոգենաւեր ալ Էրէյլիի որշին մէջ խարիսխ նետած են։

Փոթորիկին պատճառաւ շատ ճամ որդներ Զաթալաղը-Անգարա ճամ ամբով մեկնած են Իսթանպուլ։

Շրջակայ լեռները, Գասթէմու ի և Պէրամ Ալիի լեռնային ճամ աները փակուած են, Տէվրէք-Պօլու ւղին ալ գոց է։

րվազի մէջ

Սվազ քաղաքը և շրջակաները էկ ու կէս մեթր ձիւնի խաւի տակ ածկուած է։ Սամսոնի կառախումբը ամըլըպէլ կանգ առած և Թուէնին ամբորդներուն ուտելիք եայլն ղըր ուած է։

Սըվազի կուսակալը ամէն ճիգ կը թափէ չարաչահութիւնը արգիլելու համար։ Իւմրանիյէ գիւղին մէջ ձիւ ամրրիկի բռնուած երկու գիւղացի ներ սառած են։

աքարի տագնապ

ՄԱԼԱԹԻԱ.— Ցուրտերը քիչ մը մեղմացան, Թուրհալի շաքարի գոր արանին ապսպրած ապրանքը օրը րին չկարենալ ղրկելուն պատճա ռաւ, հոս շաքարի տագնապ առաջ կած է և մինչեւ 45 ղրուշի սկը ած է ծախուիլ քիլօն։

Սամսոնի մէջ

ՍԱՄՍՈՆ 17.— Փոխադրական իջոցները գրեթէ դադրած են. ճամ աները գոց են. շոգեկառքը Զամըլը պէլի մէջ կը սպասէ։

Սեւ ծովի մէջ փոթորիկը դեռ դադրած չէ։

ուրսայի մէջ

ՊՈՒՐՍԱ, 17.— Պուրսայի շըր ջակաները Ինէկէօլ, Աստրանօս, Սէօ յէօղ ձիւնը կը տեղայ անդադար։ ուրսա Մուտանիա շոգեկառքը չի անիր, դժուարաւ կարելի եղաւ ա զատել ձիւնին մէջ թաղուած օթօ պիւս մը.

Քէօթահիայի մէջ

ՔԷՕԹԱՀԻԱ.— Հոս չքաւորներու բաժնուեցաւ շուրջ 20 հազար քիլօ վառելափայտ։

Եալովայի շրջակաները

ՊՈՒՐՍԱ.— Եալովա Կէմլէյիկ և Մուտանիա ճանապարհը գոցուած է։ Իսթանպուլի սուրհանդակը մէկ օր ուշ հասաւ։

Պուրսայի մէջ ձմեռնային սպորները մեծ թափ ստացած են, սքի, սահնակ ու բաթինաժ խիստ ի պատուի են, բոլոր երիտասարդները ձմեռնային սպոր կ'ընեն։

Լեռնային սպորներ ալ սարքուած են։

Ձիւնամրրիկին զոհերը

ՑԱՅՂԸԼ.— Սարսափելի ձմեռ կը տիրէ և ամէն կողմ սառած է։ Տօպրիկա գիւղէն վեց անձ, Զօրալըէ մէկ հոգի, Տէվէճի բանայըրէ մէկ հոգի, Գըշլա քէօյէն չորս հոգի, Ինճէսու և Թօփուզ գիւղէն չորս հոգի և ութը էշեր սառած են։

Սօֆուլար գիւղէն երկու ուղտապան և ուղտեր, ցուրտէն սառելով մեռած են։

ԷՄԷՐ 17.— Գիւղին մէջ գայլի վոհմակներ խուժած են։ Ցարդ կարելի եղաւ անոնցմէ 12 հատը սատկեցնել։

ՊՈՒՐՏՈՒՐ 17.— Պուրտուր ըՍպարթա Ատալիա ուղին գոցուած է։

Ճամբան բանալու համար բանուորներ ղրկուած են.

Յունաստանի մէջ

ԱԹԷՆՔ 17.— Փոթորիկ, ձիւնամրրիկ և մուշուշ կը տիրէ Եգէականի և Յունական ծովու մէջ։ Երէկ, 5 հազար թօննոց «Ֆրանկուլա» բեռնատար նաւը Հալքիսի խարակներուն վրայ ինկած է։ Վտանգաւոր է կացութիւնը։

Եգէականի մէջ Սանթի Սպանիական նաւը օգնութիւն հայցեց. ապատարար նաւեր ղրկուեցան։

Պուլկարիոյ մէջ

ՍՕՖԻԱ 17.— Պուլկարիոյ մէջ ձիւնամրրիկը կը տեւէ սաստիկօրէն. 9 անձեր ցրտահար մեռած են, ատոնց չորսը թուրքեր են։

ՏԱՆՕԹ ԵՐԳՉՈՒՀԻ
ՕՐ. Ա. ՊԱՊԻԿԵԱՆԻ
ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍԸ
Տեղի կ'ունենայ Յնվ. 19ին,
Գչ. գիշեր ժամը 21ին
ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Իր ճոխ յայտագրին մէջ կան Մարթինիի, Մոցարթի, Շուպէրթի, Տէպիւսիի, Վէրտիի, Գորսաքոֆի և այլ օտար հեղինակներու, ինչպէս նաեւ Ճէմալ Րէշիտի, Նուրուլլահ Շեվքէթի, Կոմիտաս վարդապետի, Օրիորդ Ղազարոսեանի, Փապուճճեանի գործերէն կտորներ։ Տոմսակները, վաղը ժամը 4էն սկսեալ կը ծախուին Թատրոնին կիշէն։

ՍԱՆՃԱԳԻ ԽՆԴԻՐԸ

(Շար. Ա.. էջէն)

Սարըճըգ գիւղին մէջ, գլխարկին պատճառով կռիւներ պատահեցան և երկու հոգի, մէկը ծանրապէս վիրաւորուեցան։ Նոյն օրը երեք ժանտարմա և մէկ հաւաքիչ, Տէվրիշան գիւղը երթալով, տուրքերուն մնացորդը պահանջեցին։ Միեւնոյն օրը յայտարարեցին թէ, տուրքերուն գանձումը անմիջապէս պիտի սկսին եթէ գըլխարկնին իրենց գլուխէն չի հանեն։ Հաճի Հալլան և տղոց սեփականութիւնն է Զէյթունի և Սարըճըգի գիւղերը։ Տէրվիշան գիւղը գացող ջոկատը ազդարարեց որ վէսիքայով իրենց տրուած զէնքերն ալ ետ պիտի առնուին, եթէ շարունակեն գլխարկ գնել։

Արտաքին գործավարը անցաւ Սոֆիայէն

ՍՕՖԻԱ, 18.— Տօքթ. Թէվֆիք Րիւշտիւ Արասի նախագահութեամբ Ժընեւ մեկնող թուրք պատուիրակութիւնը այսօր ժամը 14ին անցաւ Սօֆիայի կայարանէն։ Հոն, Տօքթ. Րիւշտիւ Արաս դիմաւորուեցաւ վարչապետին Մ. Քէօսէ Իվանոֆի, արտաքին գործոց նախարարութեան բրօթօքօլի պետին և թուրք դեսպանին ու դեսպանատան պաշտօնէութեան կողմէ։ Դիմաւորելու եկած էին նաեւ Յունաստանի և Եուկօսլաւիոյ դեսպաններն ու բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ։

60,000 թուրքերուն պատկառելի ցոյցը

Ֆրանսական ճամբով Անթաքիայէն եկած հեռագիրներ, երեքշաբթի օրը տեղի ունեցող ցոյցին մասնակցող Թուրքերուն թիւը 15,000 է կ'ըսեն։ Մինչդեռ այդ ցոյցին մասնակցեցան ոչ թէ 15,000, այլ 60,000 հոգի։

Ցոյցին մանրամասնութիւնը

ԱՆԹԱՔԻԱ, 14.— Յունվար 11ի երկուշաբթի օրը. կառավարիչ Ապտիւլքատիրին, քաղաքապետութեան նախագահ Ճիվէլէկ Խոճէմին, եւրըտական տնօրէն Սատըգին և ժանտարմայի հրամանատար, հարիւրապետ Միւնիրին ջանքերով եւ կառավարութեան տրուած դիւրութիւնով գիւղերէն հաւաքուած քանի մը հարիւր Արաբ և Ալէվի նաև երեսփոխան Մովսէս Տէր Գալուստեանի Մուսատաղէն բերել տուած քանի մը հայ հայրենակիցներ և ատոնց միացող Անթաքիոյ քրիստոնեայ և Ալէվի երիտասարդները զօրանոցին առջեւ հաւաքուելով գացին Թուրքիզմ օթէլը, ուր իջած են օտար դիտողները։

Սանճագին հետ կապ չունեցող քանի մը մարդիկ ճառեր խօսեցան և Սանճագին Սուրիոյ մէկ մասը ըլլալը իմացնելէ ետքը, ցրուեցան։ Գիւղերէն եկող այս ցուցարարները ուզեցին օթօմօպիլով իրենց գիւղը դառնալ, բայց շօֆէօրները մերժեցին փոխադրել զանոնք, որով պարտաւորուեցան հետիոտն երթալ իրենց գիւղը։

Այս ցոյցէն ջղայնացող Անթաքիոյ թուրքերը որոշեցին յաջորդ երկուշաբթի օրը հակացոյց մը ընել։ Շըրջակայ գիւղերէն անհամար թուրքեր հաւաքուեցան Անթաքիոյ մէջ։ Խումբ մը թուրքեր դիմեցին օտար դիտողներուն և խնդրեցին որ չմեկնին և երեքշաբթի օրը միան Անթաքիա, որպէսզի տեսնեն կազմակերպուած ցոյցը։

Դիտողները ընդունեցին այս առաջարկը։

Երեքշաբթի օրը Մուսալլա թաղը հաւաքուեցան բիւրաւոր թուրքեր։ Հազարաւոր կիներ՝ հակառակ անձրեւին ուցեխին, գիւղերէն փութացած էին Անթաքիա։ Ցուցարարներու այս հսկայ խումբը, հետեւելով «Անկախութիւն կ՝ուզենք», «Ազատութիւն կ'ուզենք»՝, «Ազգի, կրօնքի խտիր չունինք» վերտառութիւնները բռնած հարիւրաւոր անձերու, եկան Տէլէկասիօնի շէնքը, ուր կը սպասէր դիտող պատուիրակութիւնը։ Ցուցարարները՝ պզտիկ շրջան մը ընելէ ետքը, լուրջ և կարգապահ ցրուեցան։ 110 քամիոն և օթօմօպիլ, ձիւնին և բուքին տակ, ամբողջ 36 ժամ Անթաքիայէն գիւղերը փոխադրեցին գիւղացի ցուցարարները։ Կ'ենթադրուի թէ ցոյցին մասնակցած էին 10 հազար կին և 60 հազար այր։

Շինծու լուր մը

ԱՆԹԱՔԻԱ 17.— Հալէպ գործակալութենէն.—

Ազգերու Ընկերութեան դիտողները Սուէտիէի շրջանակը այցելեցին իրենց տեղեկութիւնները ամբողջացնելու համար։ Դիտողները հանդիպեցան երկու գիւղ ուր 1927ին Կիլիկիացի հայեր հաստատուած էին Ազգերու Ընկերութեան միջոցով։ Այս գիւղերուն բնակչութիւնը դիտողներուն յայտնած է թէ իրենք շնորհապարտ են, գոհ են այսօրուան քաղաքական կացութենէն, առողջական տեսակէտով գիւղերը բարւոք վիճակ մը ունին և հոգատար տէրութեան բացած պայքարին շնորհիւ, աստիճանաբար անհետացած է «Մալարիա» տենդը։

Ծ. Խ.— Աւելորդ կը նկատենք յայտնել թէ այս լուրը հիմնովին սըխալ է։

ՍՈՎԵԷԹՆԵՐՈՒՆ

ԵՒ ՉԷԽՕՍԼՕՎԱՔԻՈՅ ՄԻՋԵՒ

ԳԱՂՏՆԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԱ՞Յ

ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ ԲՈՒՌՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԲՐԱԿԱՅԻ ԳԵՐՄԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿՑՈՐԴԸ

ՉԸՆԴՈՒՆԻՐ ՉԷԽՕՍԼՕՎԱՔ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՒԷՐԸ

Վերջին թղթաբերով ստացուած գերման թերթերուն մէջ յարձակողական բուռն յօդուածներ և գրութիւններ կը տեսնուին Սովետ Ռուսիոյ դէմ։ Գերման թերթերը կը գրեն թէ Սովետները գերման հաւանական յարձակումի մը դիմագրաւելու համար շատոնց ի վեր Չէխօսլովաքիոյ մէջ գործունէութեան սկսած են։

Այս թերթերը կը պնդեն թէ Սովետներուն և Չէխօսլովաքիոյ միջեւ գաղտնի համաձայնութիւն մը գոյութիւն ունի և երկու երկիրներու սպայակոյտերը իրարու հետ տեւական յարաբերութեան մէջ կը գտնուին։ Չէխօսլովաքիոյ մէջ սովետ սպաներ կան, որոնք մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն օդային կազմակերպութեանց։ Այս նպատակով նոյնիսկ Չէխօսլովաքիոյ մէջ օդային գաղտնի կայաններ հիմնուած են։

Գերման թերթերուն այս հրատարակութեանց վրայ, Չէխօսլովաքիոյ կառավարութեան գերման դեսպանատան զին. կցորդը հրաւիրուած է Չէխօսլովաքիոյ սահմաններէն ներս իր փափաքած վայրը անձամբ երթալ և խուզարկել ու քննութիւն կատարել։

Գերման դեսպանատան զին. կցորդը չէ ընդունած այս հրաւէրը։

Ասկէ զատ Վիեննա հրատարակուող կարգ մը թերթեր լուր կուտան թէ գերման և սովետ սահմանին վրայ գտնուող փոքր երկիրներու մէջ գերման և հակագերման բազմաթիւ կազմակերպութիւններ ստեղծուած են։ Այս կազմակերպութիւնները ամենքն ալ քաղաքական նպատակներ կը հետապնդեն և քաղ. գործունէութեան լծուած են։

ԸՄԲՈՍՏՆԵՐԸ ԿԸ ՏԱՐԱԾՈՒԻՆ

ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԵԶԵՐՔՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՆՈՐ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՊԱՍՔ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ ՏՊԵԼ ՍԿՍԱՒ

ՍԵՎԻԼԼԱ 17.— Սեվիլի ռատիօն տեղեկացուց թէ, ապստամբներուն քանակը կը յառաջանայ Միջերկրանի ծովեզերքը։ Ըմբոստները ձեռք անցուցած են կարեւոր քանակով ռազմանիւթ։

Մալակայի վրայ եղած Յարձակում մը

ՄԱԼԱԿԱ 17.— Ապստամբներուն մէկ օդանաւը, երէկ իրիկուան նետեց երկու ռումբ, սակայն չպայթեցան։ Ապստամբները կը շարունակեն իրենց բուռն ճնշումը Խըթօրանի վրայ օգնութեամբ օդանաւերու և շատ մը նաւերու։ Հանրապետականները ուժգին դիմադրութիւն կ'ընեն իրենց օդանաւերուն միջոցով։

Նոր ապստամբութիւն Պիլպաօի մէջ

ՊԻԼՊԱՕ, 17.— Պասք կառավարութեան չափաւոր քաղաքականութենէն դժգոհ փաղանգաւորներ ցոյց մը ընելով թռուցիկներ ցրուեցին։

Կառավարութիւնը շուտով տէր եղաւ կացութեան։ Ներքին գործոց և պատերազմական նախարարները ձեռք առին պէտք եղած միջոցները։ Պատերազմի ճակտին սէնտիքայի կազմակերպութիւնները հրաման ստացան ուշադրութեամբ հակակշռել որ արձանագրուած անդամները հաւատարմօրէն կը ծառայե՞ն թէ ոչ։

Ներքին գործոց նախարարութեան հրատարակած զեկոյցին մէջ բսած է. — Ժողովուրդէն ծնած Պասք կառավարութիւնը պէտք ունի ժողովուրդին հրահանգներուն։ Վնասակար պիտի նկատուի ո՛և է գործողութիւն որ կը խանգարէ տիրող կարգապահութիւնը։

Մատրիտի ճակտին վրայ

ՄԱՏՐԻՏ, 17.— Հետեւակազօրքին կրակը շարունակեց մինչեւ առտու։ Բայց զօրքը հարկադրուեցաւ կրակը դադրեցնել տեղացող անձրեւին պատճառով։ Ժամը 4էն վերջ տակաւ տկարացան թնդանօթի ձայները։

Կառավարութեան հերքումը

ՎԱԼԷՆՍԻԱ 17.— Կառավարութեան Վալէնսիայէն քաշուելուն լուրը պաշտօնապէս կը հերքուի և ընդհակառակը կ'ըսուի թէ Մ. Ազանիա հոս գալով քանի մը օր պիտի մնայ։

Պուրկոսի կառավարութեան Նոր դրամները

ԼՈՆՏՈՆ 17.— Երէկ իրիկուան հրապարակ ելան Պուրկոսի կառավարութեան կնիքը կրող հազար բէզէթանոց բազմաթիւ թղթադրամներ։ Պանքաները կը քաշուին այդ դրամները առնել տալէ, վախնալով որ անոնց վրայի կնիքները կեղծ են։

ՓԱՐԻԶ 17.— Ռատիօյի գործակալութիւնը կը յայտնէ թէ Մալակա Էսթարոնայի կողմը տեղի ունեցող վերջին կռիւներուն մէջ կառավարութեան կորուստը եղած է 2 հազար մեռեալ և 5 հազար վիրաւոր։

Իտալացի 4000 նոր կամաւոր եկաւ Սպանիա

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐ 17.— Արժանահաւատ աղբ. դիտողի մը տուած տեղեկութեան համաձայն իտալ. կամաւորներու ուժով խումբ մը, Յունվար 12ին Քատիքսէ ցամաք ելան։ Անոնց և դրօշ չունեցող նաւէ մը 4000 Ի-

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ ԱՆԳԱՐԱ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ որ քանի մը օրէ ի վեր քաղաքս կը գտնուէր այսօր ժամը 9ին, Դաւրոսեան ճեպընթացով դէպի Անգարա մեկնեցաւ։

Վարչապետին կ'ընկերանար ներքին գործավար Շիւքրիւ Գայա։

ՊՈԼՍՈՅ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԸ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ

■

Զօր. Շիւքրիւ Նայիլի մահուամբ թափուր մնացած Իսթանպուլի երեսփոխանութեան համար երէկ ընտրութիւն կատարուեցաւ համալսարանի սրահին մէջ։ Սրահը ամբողջութեամբ զարդարուած էր թրք. դրօշներով։

Սրահին մէջ գտնուող երկու քարէտախտակներուն վրայ երկու անուններ գրուած էին, մին Խալք կուսակցութեան թեկնածու և երկրագործական գործավարութեան խորհրդական Աթըֆ Պայնտըրը, իսկ միւսը անկախ թեկնածու Սարգիս Գարագօզ։

Ժամը 9ին ընտրողական յանձնաժողովի անդամներուն ներկայութեան սկսաւ քուէարկութիւնը և տեւեց մինչեւ ժամը 13։

Ժամը 14ին կուսակալ Մուհիտտին Իւսթիւնտաղի և յանձնաժողովի անդամներուն ներկայութեան քուէատուփը բացուեցաւ և քուէհամարը կատարուեցաւ։

Ընտրողները ամէնքն ալ իրենց քուէները տուած էին Խալք կուսակցութեան թեկնածու Աթըֆ Պայնտըրի, իսկ անկախ թեկնածու ներկայացուած Սարգիս Գարագօզ մէկ հատ քուէ իսկ չէր ստացած։

Սարգիս Գարագօզ երէկ առաւօտ կանուխ համալսարանի բանախօսութեան սրահը երթալով իր անունը գրել տուած է տախտակին վրայ և այնտեղ երկու ժամու չափ երկրորդ կարգի ընտրողներուն հետ տեսակցելէ ետք մեկնած է։

Նոր երեսփոխանին մասին տեղեկութիւններ

Իսթանպուլի նոր երեսփոխան Աթըֆ Պայնտըր, Միւլքիյէի շրջանաւարտ է։ Աշխատած է բազմաթիւ վարչական գործերու մէջ։ Եղած է Անգարայի և Հալէպի կուսակալ։ Իթթիհատ և Թերաքքըի կուսակցութեան ընդհ. քարտուղարի պաշտօնը վարած է միջոց մը։ Աւելի վերջը Թափուրի և քատասթրոյի ընդհ. տնօրէն և ապա երկրագործական գործավարութեան խորհրդական եղած է։

տալացիի մը ցամաք ելլելը տեսնող այս գիտողը կը յայտնէ թէ Սէվիլ, Ժէրէզ և Քատիլէ գտնուող Իտալացիներն ու Մարօքցիները՝ Սպանիացիներէն աւելի շատուոր են։

Իտալացիները դժգոհ կամաւոր չղրկելու մասին Ֆրանսայի տուած օրէնքէն

ՀՌՈՄ 17.— Իտալական մամուլը բուռն կերպով կը քննադատէ Ֆրանսայի մէջ դրուած կամաւորներու օրէնքը մանաւորապէս անոր համար որ կը թոյլատրէ Սպանիոյ ի նպաստ եղած բրօբականտը և այժմ Սպանիա գտնուող կամաւորներուն հետ դառնալը պայման չդներ։

Գերմանները համախորհուրդ են Իտալացիներուն

ՊԵՐԼԻՆ 17.— Գերման մամուլը կը յայտնէ Ֆրանս. խորհրդարանին մէջ վաւերացուած է կամաւորներու օրէնքը, որ իր մէջ ունի գաղտնի օրէնքի մը տրամադրութիւնը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Ս. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ ԵՐԷԿ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ ՄԵԾ ՇՈՒՔՈՎ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ ՆԱԽԱԳԱՀԵԼՈՎ ՊԱՏԱՐԱԳԵՑ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ԵՏՔ ՀՐԱՒԻՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ ՄԵԾ ՃԱՇԱՍԵՂԱՆ ՄԸ ՏՐՈՒԵՑԱՒ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՅԱՐԱԿԻՑ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

◆

Ղալաթիոյ եկեղեցիին մատաղօրհնութեան Ս. պատարագը երէկ կատարուեցաւ Նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր որ պատարագեց։

Օրին աննպաստ ըլլալուն հակառակ ստուար բազմութիւն մը փութացած էր եկեղեցի գրեթէ ամէն թաղերէ։

Պատարագի երգեցողութիւնները կը կատարէր Ղալաթիոյ Հրեշտակապետ երգչախումբը Եկմալեան քառաձայն խիստ ներդաշնակօրէն։

Ս. Պատրիարք Հայրը պատարագի ընթացքին առնելով «Եկայք առ իս ամենայն վաստակեալք և բեռնաւորք» Աւետարանի խօսքը գեղեցկօրէն պատկերացուց հայ ժողովուրդին, իր ժողովուրդին դէպի իր եկեղեցւոյն սնուցած նուիրումը և օրհնեց յիշատակը այն բարերարներուն որոնց նուիրատուութեամբը կանգուն մնացած են Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին և Ս. Փրկիչ ուխտատեղին։ Քարոզէն վերջ տեղի ունեցաւ մատաղօրհնութիւնը, ափսէի մը մէջ դրուած էր մատաղի կտոր բիւէ, գինի, և մասնաւոր արարողութիւնով մը օրհնուեցաւ։

Եկեղեցիին աւարտումէն վերջ ժողովուրդին հազար կտորէ աւելի մատաղ բաժնուեցաւ։

Ս. Պատրիարքը Թաղ. Խորհրդարանի մէջ պահ մը հանգստանալէ վերջ եկեղեցւոյ ձախ կողմին մէջ պատրաստուած սեղանը առաջնորդուեցաւ բաւական թիւով հրաւիրեալներէ շրջապատուած որոնք նոյնպէս սեղանակից եղան։

Հրեշտակապետ երգչախումբը դաշն կերպով երգեց Անկախութեան քայլերգը որ յոտնկայս ունկնդրուեցաւ, Առաջին անգամ խօսք առաւ մատաղի յանձնախումբի անդամ Տիար Մկրտիչ Իւթիւճեան։ Եկեղեցւոյ պատմականը ընելով երկրին մեծ ազատարարին և աւագանիին կենաց արեւշատութիւնը բարեմաղթութիւններով ծափերու տարափի մը մէջ։

Ճաշի միջոցին երգչախումբը եկեղեցիի մէջ երգուելու վայելուչ երգերով հանդէսը կ'ոգեւորէր։

Երկրորդ ատենախօսն էր Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Տիար Յարութիւն Տատեան Աքսայ որ շնորհակալութիւն յայտնեց Ս. Պատրիարք Հօր և ներկաներուն բացատրեց իրենց վրայ ծանրացած դժուարին պարտականութեանը մասին և յոյս յայտնեց որ ժողովուրդին յարատեւ օգնութեամբը գլուխ պիտի կրնան հանել ժառանգուած յոռեգոյն մատակարարութենէ մը գոյացած բացը։

Տիար Աքսայ, առ այդ կազմուած մատաղի յանձնախումբի կազմութեամբ ազգայիններու օժանդակութիւնը գրաւական մը նկատեց Թաղ. Խորհրդոյ կողմին հանդէպ յայտնուած վստահութեան։ Դրուատիքը ընելով շնորհակալութիւն յայտնեց Յանձնախումբի բոլոր անդամներուն և ի մասնաւորի Տիկիններ Վ. Կէվրէկեանի, Ինճէճեանի, Սարաֆեանի, Զիրէկեանի և Տեարց Յովհ. Կէվրէկեանի Յակոբ Զալըկեանի, Իւթիւճեան եղբայրներու, Ղ. Պալճեան ևլն. որոնք իրենց աշխատութեան մեծագոյն բաժինը բերին մատաղօրհնութեան հասոյթի արդիւնաւորման։

Յանձնախումբի անդամներէն Տիար Գ. Իւթիւճեան Ս. Փրկչի կանթեղը մշտավառ պահելու պէտքը զգացնելով, հրաւիրեց ներկաները որպէսզի օժանդակեն այդ կանթեղին, ներկաները իւղագինի նուէրներով մասնակցեցան այդ կոչին։ Տիար Անտոն Օհանեան ալ հրաւիրեց ներկաները, որ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի կանթեղն ալ չանտեսեն, Խոր Վիրապէն նոր ազատուած այդ նուիրականութեան կանթեղի լոյսն ալ վառ պահելով և հրաւիրեց ներկաները օժանդակել հոգ չէ թէ անոր անուան նուիրուելիք ձէթի քանակութիւնը քիչ ըլլայ։

Ազգային Հիւանդանոցի կողմէ իբր ներկայացուցիչ ղրկուած գրասենեակի պաշտօնեաներէն Պ. Թորոսենց իր հիացումը յայտնելով Հրեշտակապետ Երգչախումբին և շնորհակալութիւն յայտնեց անոր սիրայօժար մասնակցութիւնը օրուան հանդէսին։

Ս. Պատրիարքը քաջալերելով աշխատող ձեռքերու ազնիւ զգացումները, հանդէսը փակեց աղօթելով և բարեմաղթութիւններով երկրին վարիչներուն։

Երեկուան հանդէսին ներկայ էին Վարչութեան կողմէ Տեարք Խ. Պաթմանեան, Կալուածոց Հոգաբարձութենէն Յ. Կէվրէկեան, Ֆէրիգիւղի Թաղ. Խորհուրդ և Աղքատախնամ մարմինը ինչպէս նաեւ կեդրոնականի նախկին շրջանաւարտներէն շատ ցանցառ թիւով սաներ, ուսուցիչներ ևլն.։

Մատաղօրհնութեան առթիւ ազգայիններէ ղրկուած և բերուած աքլորներէ տասը հատ և երկու ոչխարի մորթ Ազգ. Հիւանդանոց ղրկուեցան։

Կը տեղեկանանք թէ մատաղօրհնութեան յանձնախումբին ջանքերով կարելի եղած է բաւական գոհացուցիչ հասոյթ մը ապահովել։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Տէր և Տիկին Միհրան Քէշիշեան, (և ոչ թէ Քէլէշեան. ինչպէս երէկ գրուած էր սխալմամբ), Մկրտիչ Մալաքեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երեք ոսկի կը նուիրեն Ազգ. Հիւանդանոցին։

Ստանալ խմբագրատունէս։

ԳԱՏԸ ԳԻՒՂԻ Աղքատախնամ մարմինը շնորհակալութեամբ ստացած է, ողբացեալ Տիկին Վերգին Քէրէսթէճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի Տեարք՝ Հրանդ Թէլլալեանէ 5 և Ներսես Փափազեանէ 3 ոսկի, նաեւ Օննիկ Թագւորեանէ 50 քիլօ հաց, Աստ. Հարենցէ 2 և Կ. Սահակեանէ 1 ոսկի հացագին։

ԵՐԵՔ ՏՂԱՔՆԵՐ ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ՄԷՋ

ԿԻՆ ՍԱՓՐԻՉԻ ՄԸ ԴՐԱՄԱՐԿՂԸ ԿՈՏՐԵՑԻՆ ՈՒ ԴՐԱՄՆԵՐԸ ԳՈՂՑԱՆ

Նախընթաց օր դրամարկղի խիստ յանդուգն գողութիւն մը եղած է։

Գողերը, տասնըհինգ և տասնըութը տարու երեք տղաքներ են, Գառնիկ, Եասէֆ և Սէյֆի, որ Պէյօղլու Հասան Պէյ աբարթըմանի առաջին յարկի կանանց սափրիչի խանութին դրամարկղը կոտրած և 75 լիրան գողցած են։

Այս գողութեան մասին սափրիչէն աշկերտը Գառնիկ, հետեւեալը ըսած է.—

Ես առաւօտուն աւլած պահուս երկու հոգի եկան բաթրօնը հարցուցին, պատասխանեցի թէ դեռ եկած չէ, ասոր վրայ անծանօթները վրաս խոյացան, բերանս բամբակ թխմեցին, և ինքզինքս կորսնցուցի, երբ ուշաբերեցայ տեսայ թէ ձեռքերս ու ոտքերս կապուած են դժուարաւ քակեցի, վախցայ, տուն գացի ու եղբօրս հետ դարձեալ խանութ դարձայ։

Գառնիկի այս յայտարարութիւններուն սուտ ու չինծու ըլլալը իսկոյն երեւան ելաւ։

Քիչ ետք Գառնիկ խոստովանեցաւ իր արարքը և ցոյց տուաւ իր ընկերակիցները Եասէֆը և Սէյֆին։

Գողցուած դրամին 55 լիրան մէջտեղ հանուեցաւ։

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ

ՎԻՏՈՔ
ՎԻՏՈՔ
ՎԻՏՈՔ
ՎԻՏՈՔ
ՄՕՏ ՕՐԷՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ
ՎԻՏՈՔ
ՎԻՏՈՔ
ՎԻՏՈՔ
ՎԻՏՈՔ

ՄԱՐԴԻ

ՄՈՐԹԻ ԵՒ ԱՂԻՔԻ ԱՃՈՒՐԴԻ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԹՈՒՐՔ ՕԴԱՅԻՆ ԳՈՒՐՈՒՄԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ԿԵԴՐՈՆԷՆ ԿԸ ՀԱՂՈՐԴՈՒԻ

Գուրպան Պայրամին հաւաքուելիք մորթ եւ աղիքները. մա
կարգութիւնով զատ զատ առաւելագոյն գին տուողին տրուելու
պայմանով աճուրդի դրուած են։

Փետրվար երեք, չորեքշաբթի օր ժամը տասնըմէկին, եր
տրուած գինը բաւարար գտնուելու ըլլայ, յանձնումը պիտի կա
տարուի առաւելագոյն գին տուողին։

Աճուրդին մասնակցիլ փափաքողները պայմանները իմա
նալու համար կը հրաւիրուին դիմել Օդային Գուրումի Ծաղա
յօղլուի կեդրոնը։

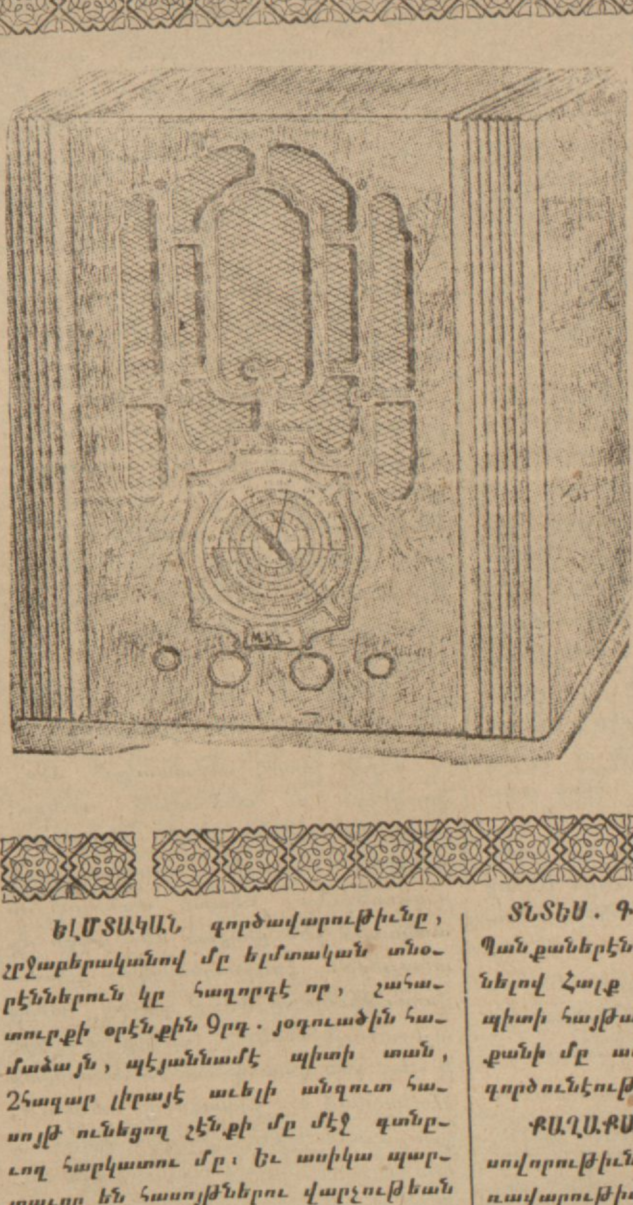

ՑՊՈՂՊԱՏԷ ԼԱՄԲԵՐՈ
ՄԻՔԱ
ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԽՕՍ
ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԸ
13-2000 մէթր ալիք
ներու երկայնութեամբ
գիտութեան ամենա
վերջին կատարելագոր
ծութիւններով օժտը
ւած են։
Աշխարհահռչակ արեւ
տագէտներու կտորներ
իրականին չափ և նմա
պիտի ունկնդրէք։
ՄԻՔԱ ՌԱՏԻՕ
Ա. և Ե. ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ
Վօյվօտա ճամբէսի,
Նաղըլը խան, Կալաթա
Հեռաձայն՝ 49021.

ԵԼՄՏԱԿԱՆ գործավարութիւնը, շրջաբերականով մը ելմտական տնօրէններուն կը հաղորդէ որ, շէնատուրքի օրէնքին 9րդ. յօդուածին համաձայն, պէյաննամէ պիտի տան, 2հազար լիրայէ աւելի անզուտ հասոյթ ունեցող շէնքի մը մէջ գտնըւող հարկատու մը։ Եւ սակայն պարտաւոր են հասոյթներու վարչութեան իմացնել Յունուար ամիսէն առաջ։

ՇԱՔԱՐԻ ընկերութեան 800,000 լիրայի մենաշնորհի տուրք մը կը պահանջուէր. և ընկերութիւնը սակայն կ՝առարկեր այս դրամը վճարել, ըսելով թէ Ընկերութիւնը կազմուած է շաքարի մենաշնորհը կազմուելէ առաջ։ Թէեւ այս մասին շահագրգռուողներուն հաղորդուեցաւ որ դատ բանան, բայց յետոյ յարմար տեսնուեցաւ որ խնդիրը վարչական եղանակով կարգադրուի։ Այս եղանակն ալ արդիւնք մը չէ տուած և որոշուած է Առեւտր. Բ. ատեանին առջեւ դատ ձեռնարկել,

ՏՆՏԵՍ. Գործավարութիւնը Թուր
Պանքաներէն մէկուն հետ համաձայ
նելով Հալք Պանքային դրամագլու
պիտի հայթայթէ և այս պանքա
քանի մը ամիս վերջ պիտի սկս
գործունէութեան։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ խնճոյքները, ղ
սովորութիւն ըրած էր սարքել կա
ռավարութիւնը, այս տարի առաջի
խնճոյքը տեղի ունեցաւ երէկ։ Հրա
ւիրուած էին Ռուսիոյ. Շուէտի Պել
ժիոյ և Ալպանիոյ դեսպաններն ալ

ՄԵՔԵՆԱՅՈՎ հողագործութեա
առաջին փորձերը պիտի ըլլան Իզ
միրի և Զուքուր Օվայի մէջ։

ԴԱՏԱԿԱՆ քննութիւնը կը շա
րունակուի Սամաթիոյ նախակրթա
րանի աշակերտ Րէճէպի մահուա
մասին։ Լսուեցաւ նաեւ Րէճէպի
Հօրը՝ Ալիին յայտարարութիւնը։ Դիա
զննարանը այն եզրակացութեան ե
կած է թէ տղեկին մահը պատահա
է ծեծի և կամ գլուխը կարծր բա
մը բախելով։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏԸ
ԵՒ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

Անգարայէն առջի օր տրուած հեռագրէ մը տեղեկացանք որ, երեք անքաներ՝ Սումէր, Իշ և Երկրա- ործական պանքաները, երեք միլիոն րա դրամագլուխ դնելով, Մալա- իոյ մէջ պիտի հիմնեն բամբակեղէն ւսուածոյի և մանածի ուժով գոր- արան մը։

Գիտենք թէ կառավարութիւնը, երջին երկու տարուան մէջ, բամ- ակեղէն հիւսուածոյի և մանածի եր- ու հսկայ գործարաններ հիմնեց, մէ- Գայսէրիի և միւսը՝ Նազիլլիի էջ. և, ասոնցմէ զատ, կան տա- ւերին ուրիշ բամբակեղէնի գործա- աններ, երկրին զանազան կողմերը. սոնց վրայ հատ մըն ալ աւելցնելը՝ յց կուտայ թէ կառավարութիւնը րքան մեծ կարեւորութիւն տուած բամբակեղէնի ճարտարարուեստին, , ինչպէս, շատ կարեւոր է. բամ- ակեղէնի սպառումի տեսակէտով մեր երկրին ճարտարարուեստնե- ուն գլուխը կը գտնուի։

Վերը յիշուած բոլոր գործարան- երը պետական ձեռնարկներ են։ ալաթիոյ գործարանն ալ պետական . Թէեւ դրամագլուխը բաժնուած է ազար լիրանոց 3000 բաժնեթուղ- երու, բայց դարձեալ պետական ռնարկ ըլլալէ չի դադրիր, որով- տեւ բաժնեթուղթերուն գինը գիւ- ամատչելի չէ հանրութեան։

Արդէն, ճարտարարուեստի բոլոր ռնարկները պետական են։ Առա- ն Հնգամեան, Երկրորդ Հնգամեան մբողջ կառավարութիւնը ծրագրած , և անոնց մեծ մասը գլուխ հա- ած է իր միջոցներով, առանց հան- ութեան մասնակցութեան։

Մնաց որ, կառավարութեան և նոր նեցուկը եղող Հալք կուսակ- ւթեան վեց սկզբունքներէն մէկը, «պետականութիւն» (տէօվլէթճիլիք) ։ Ուրեմն ասկէ հետեւցնե՞նք թէ, արտարարուեստի մէջ մեր կառա- արութեան բռնած քաղաքականու- իւնը «Պետական Ընկերվարութիւն» , ինչպէս որ կը կարծեն ոմանք։

Շա՛տ կարեւոր է այս պարագան գելը։ Կարեւոր է կ'ըսենք, այն տածումով որ «ուղղափառ» տնտե- ագէտները լաւ կարծիք մը չունին ետական Ընկերվարութեան մասին։ ւ մասնաւորելով իրենց խօսքը, ըսեն թէ Ֆրանսա և անոր հետեւող որ Լատին Ցեղերուն տնտեսու- եան մէջ, ճարտարարուեստին մէջ էտք եղածին չափ զարգացած չըլ- ալուն պատճառը՝ Պետական Ընկեր- արութիւնն (այս դրութեան հետե- ողութիւն մը) է, խոկ Անկլօ-Սաք- ն ցեղերուն՝ Անգլիոյ, Ամերիկայի յն չափով զարգացումը, յառաջա- էմ ու բարգաւաճ վիճակը՝ անհա- ական ձեռներէցութիւնն ու իրենց ատասխանատուութեան տակ գոր- ելու ազատութիւնը։

Աւելի մանրամասնենք այս տըն- եսագէտներուն տեսութիւնը։ Անոնց եսակէտով, Պետական Ընկերվարու- իւն կը կոչուի գործելու ա՛յն դը- ութիւնը, որուն մէջ կառավարու- իւնը իր ձեռքը կ'առնէ ժողովուր- ի մը կեանքին բոլոր տարրերը։

Երբ երկրին մէջ ճարտարարուես- ը կը չարժի, կառավարութիւնը ործարաններ, գործատեղիներ կը իմնէ, կամուրջներ, երկաթուղիներ ը շինէ, մենաշնորհներու միջոցով նք կը բանեցնէ նաւակատունն ու արմանատունը։ Յետոյ, բոլոր կու- այ ճարտարարուեստի տկար կամ չահ ձեռնարկները։

Կառավարութեան այս գործու- էութիւնը սակայն՝ շատ մեծ վնաս ը պատճառէ անհատին։ Ակներեւ է , կ'ըսեն, անհատին պաշտպանող ործերուն կառավարութեան միջամ- ելը, նոյնիսկ անոր շատ օգտակար պատակով անհատին օգնութեան անիլը՝ կը փճացնէ ձեռներէցութեան պատասխանատուութեան զգացում մը անհատին քով, և ասկէ կը տուժէ հանրութիւնը, երկիրը։

Որովհետեւ, գործքով տեսնուած է որ, կ'ըսեն, պետութիւն մը իր ճարտարարուեստի ձեռնարկներուն մէջ չի՛ կրնար շահ մը ընել, սա պարզ պատճառով որ, պետութիւնը ո՛րքան ալ հոգ տանի, հակակշիռ դնէ, չի՛ կրնար շատ բարակը հաշուել, մեծածախս կը գործէ և կը վնասէ։ Մինչդեռ անհատը, որ իր ըրած ձեռնարկներուն մէջ անձնական շահ մը կը հետապնդէ — և գիտենք թէ ի՛նչ տիրական դեր կը կատարէ անձնական շահը առեւտրական գործին մէջ — անհատը կրնայ նուազագոյն ծախքով աւելի արդիւնք ձեռք բերել։ Արդ, տնտեսագէտներուն՝ Պետական Ընկերվարութեան մասին յայտնած այս անպաստ կարծիքներուն հետեւելով, մեր կառավարութիւնը սխալա՞ծ է իր հաշիւներուն մէջ և կը վնասէ՞ իր ձեռնարկներուն մէջ։ Եւ սակայն այդպէս չէ։ Որովհետեւ ինչպէս.

Հալք կուսակցութեան ծրագիրը կը պարզէ, տնտեսական գործավար Ճէլալ Պայար իր մէկ ճառին մէջ և կ'ըսէ թէ Թուրք պետութեան դրութիւնը, այն է՝ «Պետականութիւն»ը բոլորովին տարբեր էութիւն և բընոյթ ունի։

Հալք կուսակցութեան ծրագրին մէջ ըսուած է։

«Անհատական գործունէութիւնն ու աշխատութիւնը «հիմ» բռնելով, մեր գլխաւոր սկզբունքներէն մէկն է պետութիւնը գործքով շահագրգռել ա՛յն գործերուն, մասնաւորաբար տնտեսական գետնի վրայ, որոնք կարելի եղածին չափ քիչ ժամանակուան մէջ, մեր ազգը բարգաւաճ և մեր հայրենիքը շէն ու ճոխ վիճակի մը կը հասցնեն»։

Այս բացատրութեան առաջին պարբերութիւնն իսկ ցոյց կուտայ թէ մեր պետութիւնը թէեւ Պետական Ընկերվարութեան նմանող ճամբայ մը բռնած ցոյց կուտայ, բայց իր սկզբունքն է անհատական գործունէութիւնը։

Այս կէտը շատ աւելի որոշ պարզած է տնտեսական գործավարը իր ճառին մէջ։ Ճէլալ Պայար ըսած է.

«Թուրք կառավարութեան կիրարկած Պետականութեան սիսթէմը ընդօրինակուած չէ ա՛յն առաջացած գաղափարներէն՝ զոր պարզած են 19րդ դարէն ի վեր գոյութիւն ունեցող ընկերվարական տեսաբաններ։ Այս սիսթէմը բղխած է Թուրքիոյ պիտոյքները և մասնաւոր է մեր երկրէն։

«Մենք սա սահմանը կուտանք մեր կիրարկած Պետականութեան.

«Հիմ բռնել անհատական ձեռնարկներն ու անձնական շահերը, բայց կառավարութեան ձեռքերուն յանձնել ազգային տնտեսութեան ուղղութիւնը, նկատի առնելով որ տակաւին չեն լրացած մեծ ազգի մը պէտքերը։ Հանրապետական կառավարութիւնը օր առաջ գլուխ հանեց աշխատութիւններ, որոնք դարերէ ի վեր չեն կատարուած անհատական ձեռնարկով և, ինչպէս կը տեսնուի, կառավարութիւնը իր այս նպատակին մէջ յաջողած է շատ կարճ միջոցի մը մէջ։»

Տնտեսական գործավարն ալ՝ Թուրքիոյ Պետականութեան մասին իր տուած բացատրութիւնը կը սկսի շեշտելով անոր՝ անհատական ձեռնարկներու և անձնական շահերու վրայ հիմնուած ըլլալը։

Տնտեսական գործավարը իր խօսքերուն մէջ ըրած է դիտողութիւն մը որ, աղէկ կամ գէշ, կառավարութեան բռնած ընթացքը կ'արդարացնէ և ուժգին հարուած մըն է անոնց՝ որ նախորդ սուլթանական

[Շար.ը է. էջ]

ՓՈՔՐԻԿ ՄԱԹՍՈՆԻ ԱՌԵՒԱՆԳԻՉԸ ԳՏՆՈՂԻՆ
ՏԱՍԸ ՀԱԶԱՐ ՏՈԼԱՐ
ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՅ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԷՊՔԻՆ ԱԿԱՆԱՏԵՍ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ
‘‘ԵԹԷ ԴՈՒՔ ԴՐԱՄ ՉՈՒՆԻՔ, ԱՅՍ ՏՂԱՆ ԴՐԱՄ Կ'ԸՆԷ,,
ԸՍԱՒ ԱՌԵՒԱՆԳԻՉԸ
ՕՏԱՐ ԱՌՈԳԱՆՈՒԹԵԱՄԲ
ԵՐԿՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼԽԻՆ ՎՐԱՅ

Երէկ Մաթսոնի փոքրիկ զաւկին առեւանգումին մասին գրած էինք։ Ահա այս մասին նոր տեղեկութիւններ.—

Առեւանգուելէ վերջ ձիւներու մէջ մեռած գտնուած փոքրիկ Մաթսոնի սպաննիչները փնտռելու ելլող կազմակերպութիւնը և ոստիկանական ուժերը ամբողջ գիշերը մօտակայ անտառներու մէջ խուզարկութիւններ և հետազօտութիւններ կատարելէ վերջ, արդիւնք մը չեն կրցած ձեռք բերել։

Ոճրագործին ոտքի հետքերէն ալ կարելի չէ եղած բան մը հասկնալ, որովհետեւ այս ոճրագործն ալ Լինտպէրկի առեւանգիչին նման կօշիկներուն վրայ հաստ գուլպաներ անցուցած էր։

Տօքթ. Մաթսոնի զաւկին առեւանգիչներուն մասին լաւագոյն գաղափար մը կազմելու համար, դէպքին գիշերը բժիշկին զաւկին հետ նոյն սենեակը պառկող երեք տղոց պատմութիւնը լսել ճիշդ նկատուած է։ Այս պատմութիւնը հետեւեալն է.

Երբ կը խաղային...

Փոքրիկ Մաթսոն ծնունդի գիշերը մին 14 և միւսը 16 տարեկան երկու եղբայրներուն և դրացիներուն փոքր աղջկան հետ կը խաղար։

Միջոց մը Շարլ խոհանոց իջած էր բան մը առնելու։ Երբ սենեակ վերադարձաւ իր աչքերուն մէջ վախ մը կը նշմարուէր։ Ըսաւ թէ խոհանոցին պատուհանէն տեսած էր սոսկալի մարդ մը, որ ներս կը նայէր։

Մանուկները խնդացին իր վրայ։ «Թերեւս բէքի էր տեսածդ» ըսին ծիծաղելով։ Վայրկեան մը վերջ սակայն տղաքը պալքօնի ապակիէն ստուերի մը անցնիլը տեսան» Մարդը ապակին կոտրեց և ատրճանակ մը երկարելով, առօգանութենէն օտար մը ըլլալը մատնող ձայնով մը հրամայեց դուռը բանալ։

Երբ Զարլի 16 տարու եղբայրը դուռը բանալու կ'երթար, Զարլին իր խաղալիք զէնքը կը փնտռէր կանկսթէրին վրայ կրակելու համար։

Աւազակը ներս մտած ատեն աչքերուն տակէն մինչեւ վիզը թաշկինակով մը և գլուխը մինչեւ ականջները իջնող գլխարկով մը ծածկած էր։ Կարելի չէր դէմքը տեսնել։

Մարդը մանուկներուն վրայ խուզարկեց։

Զարլի միջամտեց.

— Մեր վրայ դրամ չունինք, մեր խնայողութիւնները դրամատունը կը դնենք։

Տարօրինակ բան

Աւազակը իր օտարական առոգանութեամբ ըսաւ.

— Տարօրինակ բան... քիչ մը մտածեց։ Յետոյ փոքրիկ Զարլին մէկ թեւին տակ առնելով զէնքը փոքրիկներուն ուղղեց և սկսաւ հեռանալ։

Մանուկները լսեցին թէ ան քիթին տակէն կ'ըսէր.

— Դուք կրնաք դրամ չունենալ, բայց դուն դրամ կ'ընես։

Զարլին վերցնելու համար ծռած ատեն միջոց մը թաշկինակը ելաւ երեսէն և մանուկները տեսան դէմքը։ Կը յայտնեն թէ ան մօրուսաւոր էր և կոր քիթ մը ունէր։

Երբ երկուքը մութին մէջ անհետացան, տղաքը լսեցին ինքնաշարժի մը մեքենայի ձայնը։

Ամերիկ. ոստիկանութիւնը տղոց այս յայտարարութեան վրայ նոր փութով մը գործի լծուեցաւ։

Երկու ձերբակալութիւն

Ոստիկանութիւնը գաղտնաբար Գանատայի սահմանագլուխը անցնիլ ուզող երկու կասկածելիներ ձերբակալեց։ Կասկածելի մարդոց վրայ թէ առատ դրամ և թէ քանի մը ատըրճանակ գտնուեցաւ։ Ձերբակալուողները դրամներուն ուրկէ առնուած ըլլալը չեն ըսած։ Կը կարծուի թէ այս մարդիկը Զարլին առեւանգումին հետ կապ ունին։

Ոստիկանութիւնը աւազակը գըտնողին 10 հազար տոլար խոստացած է։

Դէպքին վկաներէն
Միս Ալիս

ԵՐՋԱՆԻԿ ԿԱՏՈՒ ՄԸ ՈՐ ՈՒՆԻ
ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐ

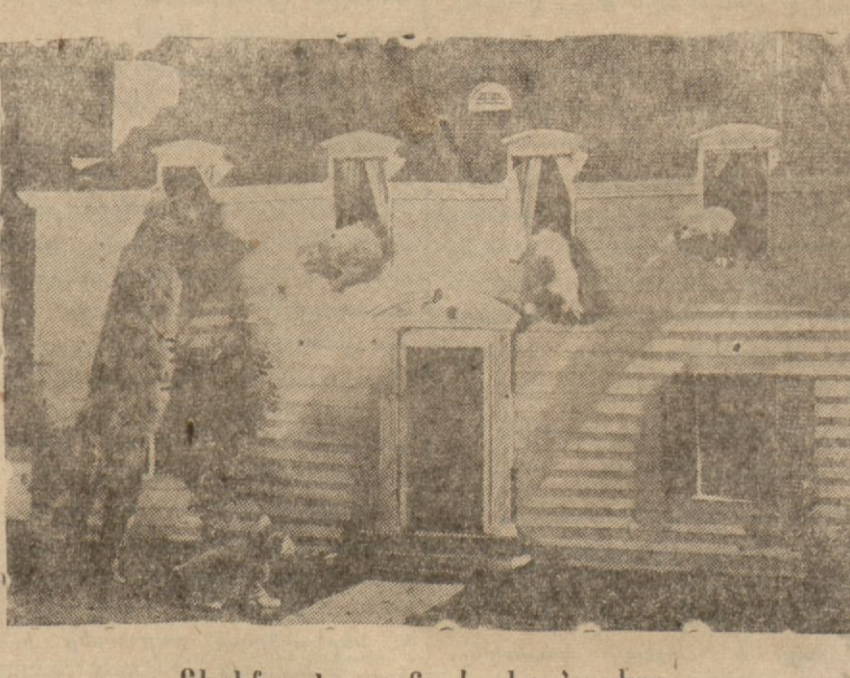

Բիգլիքա, իր տունը եւ իր ձագերը

Բիգլիքան կը ճանչնա՞ք։ Ան Լինտպէրկի և Րօքֆէլլըրի նման քսաներորդ դարուն ծանօթ դէմքերէն է։ Սակայն Բիգլիքա ոչ շաքարի թագաւոր է, ոչ օդանաւի րէքօրտմէն է և ոչ ալ քարիւղի թագաւոր է։ Ան ծանօթ կատու մըն է։ Կատու մը որուն համբաւը տարածուած է ամբողջ Ամերիկայի և Եւրոպայի մէջ։

Բիգլիքա Ամերիկայի ամէնէն հարուստ կիներէն միլիառատէր Միս Բիմբըթընի երջանիկ կատուն է։ Երբ Ամերիկայի մէջ ինը միլիոնէ աւելի անգործ բանուորներ անօթութեան տողանցք՝ կ'ընեն, այդ կատուն կաթով ու կարագով կ'ապրի իրեն համար շինուած մասնաւոր տաքուկ տնակի մը մէջ։

Տիրուհին վերջին անգամ երբ ան վեց ձագ ունեցաւ նոր շէնք մը շինել տուաւ։

Այս տարօրինակ հարուստ կինը այնքան կը սիրէ իր կատուն որ անոր անունով դրամատան մը մէջ 1 միլիոն տոլար դրած է և իր մահէն վերջը կատուն խնամելու համար խնամակալ մարմին մը նշանակած է վճարովի։

ՏՕՔԹ. Ս. ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ
Ազգ. Հիւանդանոցի բժշկապետ եւ մասնագէտ
ներքին հիւանդութեանց

ՏՕՔԹ. ՍԱՐԳԻՍ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ
իր բնակարանը փոխադրած է Պէյօղլու և հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 3էն վերջ Բանկալթի, Հալասքեար Կազի ճամբայի 87 թիւ Մէնէքշէ աբարթըմանը։

Հեռաձայն 49042 4—20

ՍԻՆԷՄԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

ԻՆՉՊԷ՛Ս Կ'ԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՍՏՂԵՐԸ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՄԷՋ

ՍԻՄՈՆ-ՍԻՄՈՆ ԻՆՉՈՒ ՅՈՒՍԱԽԱԲ ԵՂԱՒ

ՆՈՐ ՖԻԼՄԵՐ ՈՐՈՆՔ ՊԻՏԻ ԿՐՆԱՆ ՀԻՆ ՀԱՄԲԱՒՆԵՐԸ ՎԵՐԱԿԵՆԴԱՆԱՑՆԵԼ

Ֆրանսացի աստղերէն
ՏԱՆԻԷԼ ՏԱՐԻԷՕ

Ֆրանսա․ շարժանկարի այս կարեւորագոյն աստղը, իր ծննդեան տարեդարձին օրը Հոլիվուտ հասաւ եւ ջերմ ընդունելութեան մը արժանացաւ արուեստագէտներու եւ բեմադրիչներու կողմէ։

Նոյն օրը, Սիմոն Սիմոն գեղեցիկ անակնկալի մը հանդիպատես եղաւ, տեսնելով որ ամէն մարդ արտակարգ փութկոտութիւն մը ցոյց կուտար սթիւտիոյին մէջ եւ աննախընթաց ոգեւորութիւն մը կը տիրէր հոն։ Իրեն իմացուցին թէ այդ արտակարգ ոգեւորութեան պատճառը այն էր որ այդ օրը փոքրիկ արուեստագիտուհի Շիրլէյ Թէմբըլի տարեդարձը պիտի տօնէին։

Սիմոն Սիմոն շատ ուրախացաւ լսելով որ իր ծննդեան տարեդարձը կը զուգադիպէր փոքրիկ Շիրլէյի տարեդարձին, ուստի փափաքեցաւ իսկոյն տեսնել՝ Հոլիվուտի ամենէն ժողովրդական դէմքերէն այդ փոքրիկը եւ առաջին տեսքով խոր տպաւորութիւն մը կրեց անոր չքնաղ ու սիրուն դէմքը, շարժուձեւերը եւ մանաւանդ մանկական քաղցր ձայնը։

Շարժանկարով հետաքրքրուողներուն համար գաղտնիք մը պիտի մնան այն պարագաները որոնք հարկադրեցին Սիմոն Սիմոնը խաղալ՝ «Երկու դրօշներու ներքեւ» ֆիլմը, զոր իր խաղալ դերն էր։ Եւ առաջին անգամ իրեն տրուեցաւ այն դերը զոր Քլօտէթ Քօլպէր պիտի կատարէր, համաձայն նախապէս եղած կարգադրութեան մը։ Ինչո՞ւ համար դերերու այդ փոփոխութիւնը եւ ի՞նչ պարագաներէ բխելով։ Այս կէտը երբեք չպիտի լուսաբանուի։

Սիմոն Սիմոն բնաւորութեամբ խիստ երկչոտ ու ամօթխած ըլլալուն գրեթէ մեկուսացած կ'ապրէր Ֆրանսայի մէջ։ Եւ իր այդ կեանքը գրեթէ կը շարունակուի Հոլիվուտի մէջ ալ։ Այսպէս, ան կը մերժէ հրապարակագիրներու կողմէ իրեն ներկայացուած նկարներուն տակ ստորագրել եւ զանոնք ունկնդրութեան ընդունիլ։ Եւ ամենէն ծանր հիւանդութիւններ կը պատրուակէ՝ օրինակի համար՝ թոքատապ, աբբանտիսիթ, սրունքի հաշմուածք՝ խուսափելու համար իրեն տաղտուկ պատճառող բոլոր երեւոյթներէն։

Ինչպէս վերը ըսինք. «Երկու դրօշներու ներքեւ» ֆիլմին գլխաւորագոյն դերը, զոր Քլօտէթ Քօլպէր պիտի ստանձնէր, իրեն տրուեցաւ եւ անիկա խոր զարմանք եւ միանգամայն հետաքրքրութիւն պատճառեց Հոլիվուտի շրջանակներուն։

Սիմոն Սիմոնի քիչ մը վայրենաբարոյ բնաւորութիւնը շատ մը բամբասանքներու առիթ տուած է։ Այս մասին, լրագրողներ կարգ մը շինծու պատմութիւններ շինած են անոր մասին, որպէս թէ Սիմոն Սիմոն իր մանկութեան շրջանին, Մատակասքարի անտառներուն մէջ երկու ընձառիւծներու ընկերակցութեամբ պտոյտներ կը կատարէր։

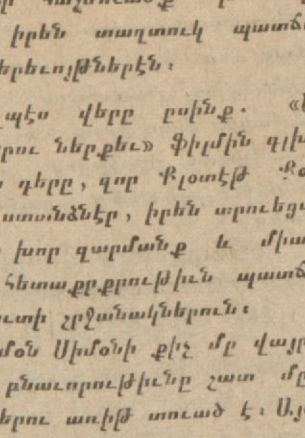

Քաթէ տը Նակի

Էականը սա է թէ Ամերիկացիի մը համար քիչ մը դժուար է հնչել «Սիմոն Սիմոն» բառը եւ ոչ նուազ դժուարին է նաեւ՝ կարենալ կառավարել նաեւ այս մանկամարդ դերասանուհին։

Իր մասին գոյացած սխալ եւ անիրաւ կարծիքներու ինք եւս մղում կուտար եւ կարծես հաճոյք կը զգար ատկէ։ Այսպէս, իրեն եղած մասնաւոր հրաւէրով մը, ան ներկայ եղաւ վերջերս մամլոյ ի պատիւ տրուած հացկերոյթի մը, որուն կը մասնակցէին բազմաթիւ բեմադրիչներ։ Եւ հոն, Սիմոն Սիմոն, անգլիերէն լեզուով իրեն եղած հարցումներուն դիտմամբ սխալ պատասխան տալով, իր շուրջիններուն այն համոզումը գոյացնել տուաւ որ՝ տեղեակ չէ լեզուին եւ ինք ալ մտովի ծիծաղեցաւ անոնց վրայ։ Սակայն ներկաներուն ուրախութիւնը անսահման եղաւ երբ երեւան ելաւ անոր՝ Անգլուհիի մը պէս անգլիերէն խօսիլը։

Սիմոն Սիմոնի առօրեայ կեանքին մօտէն հետեւող մը շուտով պիտի տեսնէ թէ ան, հակառակ իր 22 տարեկան հասակին— ծնած է Ֆրանսայի պատերազմի յայտարարութեան տարին — տակաւին մանուկ մըն է, կենդանի, ինքնիր մէջ ամփոփուած, երեւակայական աշխարհի մը մէջ, մոլորուն։

«Մանկամարդուհիներու մէջ» ֆիլմը դարձնող
ՍԻՄՈՆ-ՍԻՄՈՆ

Իր մայրը, իրեն նման, վախկոտ բնաւորութիւն մը ունեցած է, միշտ իրեն հետ դուրս կ'ելլէր, երբեք չէր բաժնուեր իր զաւկէն եւ կը մերժէր տեսնուիլ օտար մարդոց հետ.

«Հիմա, նոյնիսկ ըսած է ան, մասնաւոր տհաճութիւն մը կ'զգամ զիս շրջապատող բոլոր անձնաւորութիւններէն եւ աւելի կը նախընտրեմ առանձնանալ»։

Սիմոն Սիմոն Եւրոպայի մէջ, մասնաւորաբար Ֆրանսա գտնուած միջոցին իր ժողովրդականութեամբ ամենուրեք ծափահարուած է, սակայն Հոլիվուտի մէջ, շարժանկարի բեմի երեւելի դէմքերու մօտ քիչ մը նսեմացած է իր երբեմնի փառքը, բան մը որ մեծ զարմանք եւ յուսախաբութիւն պատճառած է այս դեռատի արուեստագիտուհիին։ Այս բանին պատճառը չկրցաւ հասկնալ եւ իր մատաղ հոգին ըմբոստացաւ։

Այս տխուր յուսախաբութիւնը սակայն երկար չտեւեց։ Մինչեւ իր վերջին ֆիլմը՝ Սիմոն Սիմոն երբեք տունէն դուրս չէր ելլեր եւ գրեթէ մոռցուած էր։ Բայց իր այդ ֆիլմին «Աղջիկներու ննջարանը» գտած մեծ յաջողութիւնը առիթ մը եղաւ որ ան Հոլիվուտի հեղինակաւոր դերասանուհիներու կարգը դասուի եւ այդ օրէն սկսեալ մեծ հետաքրքրութիւն առթեց իր շուրջը։

Երբ «Սիրող կիները» ֆիլմին փորձը կը կատարուէր, ուր Սիմոն Սիմոն գլխաւորագոյն դեր մը տրուած էր եւ իրեն խաղակից ունէր Ժանէթ Կէյնըր, Լօրէթա Եունկ եւ Քոնսթանս Պէննէթ։

Ֆիլմին ձեռնարկուները մեծ մտահոգութեան մը մէջ էին։ Անոնք կը ճանչնային Սիմոն Սիմոնի խրտչող բնաւորութիւնը, ուստի ոեւէ պատահարի մը տեղի չտալու համար, բոլոր օրագրողները հեռացուցին։ Հրաշքով մը, ամէն բան կանոնաւոր եւ անթերի անցաւ, իրենց յուսացածէն բոլորովին տարբեր եղանակով մը։

Անոնք որոնք կը սպասէին կռուի տեսարանի մը հանդիպատես ըլլալ, տրուած ըլլալով Սիմոն Սիմոնի անհաշտ խառնուածքը, յուսախաբ եղան ու լուռ հեռացան։

Իրաւ է թէ այն ֆիլմէն յետոյ Սիմոն Սիմոնի ժողովրդականութիւնը շատ մեծ համեմատութեան մը հասած է Հոլիվուտի մէջ, սակայն իր գերասանուհիի աստիճանը տակաւին չէ ճշդուած։

Բայց, իր գգուիչ խաղարկութիւնը եւ անհուն շարժուձեւերը յոյս կը ներշնչեն իր բեմադրիչներուն թէ ան շատ աւելի տաղանդաւոր արուեստագիտուհի մը պիտի կրնայ ըլլալ։

Հոլիվուտի շրջանակները կը յայտնեն թէ ան պիտի դառնայ «Եօթներորդ Երկինք» ֆիլմը որ ասկէ առաջ դարձուած է Ժանէթ Կէյնըրէ։

Կնոջական տէքոլթէի նորաձեւութիւնը ամէնէն առաջ սինէմայի աստղերէն առաջ եկաւ

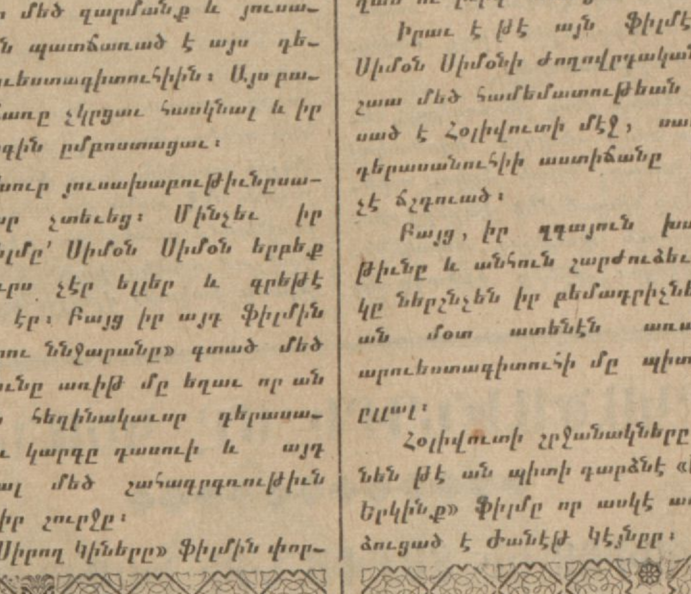

Երաժշտական ֆիլմէ տեսարան մը

“ ԱՄԷՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ”

Պատմուածք՝ **Ս. ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆԷ**

Հերու ամառ էր։

Ես՝ քաղաքի ճնշիչ մթնոլորտէն խոյս տալու փափաքով՝ յարմար սեպեցի գետն ի վեր զբօսապտոյտի տանող նաւին մէջ անցնել հանգիստի օրս։

Մեր փողոցը՝ տարին քանի մը առիթներով զգալի կը թուի ինծի։ Հեղ մը, այն ատեն, երբ կէսօրէն ետք ջուր կը ցանեն. մէյ մըն ալ, երբ ոտնաչափ մը ձիւնին վրայ տեղատարափ անձրեւ կուգայ։

Բեկուած տրամադրութեամբ կը ճամբորդէի, այնպէս որ մինչեւ նաւահանգիստի սրահը հասնիլս ոչինչ կրցի տեսնել։ Նոյնիսկ քովէս գալող օրիորդը որ այնքան գեղեցիկ կերպով նախատինք կը կարդար իր սիրածին։ Ինքնիրմէս ձանձրացած էի կարծես։ Ուրիշ ատեններ ալ տաքը բաւական նեղացուցած էր զիս բայց ոչ այսքան անգութօրէն։ Մինակութիւնս ալ բաժին մը ունի, ըսի ինքնիրենս, բայց ես սիրուհիիս բացակայութիւնը չէր որ կ'ողբայի, այլ հանգիստիս կորուստը։

Սպասման սենեակը լեփ լեցուն էր ինծի պէսներով — ձանձրացածներ, մտածեցի գուցէ հաճոյասէրներ ըսի. կեանքի ամէն տրամադրելի պահը, զուարճութեան ծառայեցնողներ. Անոնցմէ ոչ մէկը ծանօթ է ինծի, հետեւաբար ո՛չ ճերմակ զգեստաւոր օրիորդին անցեալէն բան գիտեմ, ոչ այն երեսուներհինգնոցի երեւոյթով աղախինի մասին, որուն որովայնային կազմուածքը իր նմանին կեանք տալու ապացոյցն ունէր։

Անկիւն մը, երկու ոտնաչափ տեղ գրաւեցի։ Բարձր հասակիս շնորհիւ ազատօրէն կրնայի տեսնել, բոլոր աղուոր ու տգեղ, խելօք ու ապուշ սրամիտ ու զառամած նայուածքները։ Ասիկա, քիչ մը ետ վերադարձուց իմ անձնասիրութիւնս։

Զանգակ մը զարնուեցաւ։ Բարձրախօսին վրայ մարդու մը ձայնը կը յայտարարէր.—

— Կարգով ներս մտէք։

Այնպէս պատահեցաւ որ մուտքին առջեւ կենամ. խուճապի մատնուած ամբոխը դիտելու աւելի միջոց ունեցայ։ Աջ կողմս կեցաւ հաստկեկ կազմուածքով մարդ մը՝ սպիտակած վարսերով իր պառաւին հետ։ Իրենցմէ քանի մը սերունդներ վերջ, հասակ առած այս վառեակներուն և գարնանային աքաղաղներուն տարօրինակ աճապարանքին վրայ անխընաօրէն կ'արգահատէին։

Ուրախճանք ընող իր ճամբորդներուն պէս նաւը անփոյթ եղանակով կը յառաջանար։ Գետի երկու ափերուն հասակ նետած մեծ շէնքերը պատուհաններուն փայլփլող ապակիներուն միջոցաւ իրենց ծիծաղը կը յայտնէին, կ'ըսես։ Անկախութեան հերոսին անուան նուիրուած հաստակամար կամուրջին տակէն անցած պահուն, լակոտի մը զուլալ մեզովը մկրտուեցաւ նաւը։

Չեմ կրնար խնդալ. համբաւաւոր խնդուքս զիս լքելով, մինակութեան տառապանքը աւելի ուժգին կ'ապտակէ սիրտս. Քիչ անդին, դեռ վըրայէն ծննդեան շոգին գոլորշիացող օրիորդը՝ առանձնութենէն օգտուելով զինք անհանգստացնող տափառը կը տեղաւորէր, զիս տեսնելուն ժըպտեց ու մեղմիւ, կազմուած նախադասութիւն մը, փոքրիկ շրթներէն արձակեց դէպի իմ կողմս։

— Ուրեմն դուք տղամարդիկ աւելի անհանգիստ պէտք է ըլլաք ձեր նեղկէկ տափառներով։

— Քանի՞ օր է որ տափառ կը հագնիք, օրիորդ։

— Ժամ մը երէկ իրիկուն յետոյ այսօր...

— Նոր հարսը քառասուն օր տառապելով կը սիրէ, քառասուն օրէն վերջ անհոգ կերպով կը սիրէ, ըսի։

Աղջիկը հետաքրքրութեամբ ինծի նայեցաւ. անպայման կ'ուզէր ինծմէ բացատրութիւն առնել, ինծմէ որ չեմ գիտեր վայրկեանի մը ի՞նչ ազդեցութեամբ կրցի երկու խօսք ըսել, այն ալ թերեւս իմաստալից ոչինչ ունէր։

Վերի կամրջակին նստարաններէն մէկուն վրայ հազիւ հանգչեցուցած էի մարմինս, քովս եկան վաթսուննոցը և իր սպիտակ վարսերով պառաւը։ Իսկոյն կանգնեցայ։

— Հրամմեցէք խնդրեմ, նստեցէք։

— Շնորհակալութիւն. գեղեցիկ օդ կայ այսօր։

Խօսակցութեան սկիզբը բացաւ պառաւը։

Ամուսինը, ծխամորճը խնամքով լեցնելէ յետոյ նո՛յն բառերը կրկնեց, կ'երեւի կնոջ խօսքերը վաւերացնելու պէտք կար։

Ես հաստատական պատասխանով գոհացուցի զիրենք։

— Այս գետին վրայ երթ ու դարձի հաճելի ճամբորդութիւններ շատ ունեցած ենք, դարձեալ խօսեցաւ պառաւը։ Եւ հակառակ իր արտաքին այն տպաւորիչ կաղապարին, զոր առ հասարակ իր տարիքին մէջ եղող զարգացեալ կամ հարուստ տիկիններ կը հագնին՝ ես հասկցայ որ ան բաւական շատախօս էր։

Ձեռքի ճերմակ պայուսակը, իր շրջազգեստի կտորին մէջ գտնուող նուրբ կապոյտ գիծերուն պէս երիզներ ունէր։ Պառաւը բացաւ զայն ու փոշիի տուփին վրայ փակցուած հայելիին մէջ քանի մը անգամ ուշադրութեամբ դիտեց իր դէմքը։ Խընամքով սրբեց փոշին ծնօտին, քիթին և ճակտին վրայ։ Ապա կարմիր ներկով այտերուն և շրթներուն կայտառութիւնը ժամանակաւորապէս ապահովեց։

Մարդը զմայլած՝ կը դիտէր կնոջ բոլոր շարժումներն ու առանձին ժըպիտներով իր հիացումը կը յայտնէր։ Ի տես կնոջ արտեւանունքներու ելեւէջներուն, մարդը առանց ո և է մըտածումի, սկսաւ իր ականջին ետին քերել...

Ու նշմարելով որ ուշադրութիւնս կեդրոնացած է իրենց վրայ, դիտել տուաւ.

— Գիտէ՛ք, պարոն, որ Էլիզապէթը աւելի գեղեցիկ էր այն ժամանակ։

Իրաւ ալ. անոր դիմագծային նըրբութեններէն կրնայի հասկնալ որ մարդը բաւական երկար ժամանակ մեղրալուսնային վայելքներ ապրած է իր կնոջ հետ։

Միւս կողմէն ես ուրախ էի անոնց ընկերակցութիւնը ունենալուս։ Անոնք սրտբաց խօսակցութիւններով մտքիս մէջ բացին երկու կեանքերու ապրած անցեալին պատկերաւոր ալբոմը։

Քառասուն տարի առաջ, իրենց համար դեռ երէկ էր կարծես, այս գետին վրայ նաւարկող նաւու մը կամրջակին վրայ իրար ճանչցած են։

— Երկար քղանցքով շրջազգեստին մէջ Էլիզապէթը հրապուրիչ էր, պարոն։

(Մնացեալը վաղը)

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Կեսարիոյ Էֆքէրէ գիւղէն Տիկին Գայեանէ Աւետիքեան. զաւակները՝ Վարդուհի և կամ Անուշ Պուտաքեան և Մաքրուհի Նէրկիզեան, փեսան՝ Յարութիւն Պուտաքեան, թոռները Տատուր, Կարապետ և Նուրիցա Պուտաքեաններ և Եղիսաբէթ և Հաճի Նէրկիզեանները։ Նաև Մկրտիչ Սարեանը և զաւակները Հաօի և Եդուարդ աւետիքեանները։

Փնտռողն է

Garabet Avedigyan
1356 Vashington Aven. Bronx
N. Y.
U. S. A.

Արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել։

ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ
ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ
Երկու մեծ ֆիլմ մէկ անգամէն
ԿԻՆՍ ԵՒ ՏԱՔԹԻԼՕՍ
Գլարք Կէյպլ, Ժան Հարլօ և Միռնա Լոյի կողմէ
ՁԻԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
Քէն Մայնարի կողմէ
Յաւելուածաբար Միքէյ Մաուզ

24
JOLi FAM
RUJLARI
SAAT DAYANIR

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐԵՐ, ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆՆԵՐ, ԳՈՐԾԻ ՏԷՐԵՐ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՁԵՐ ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ եւ ԴԱՏԱՍԹՐՕՅԻ առ հարիւրին քսանըհինգ կալուածատուրքի, վերգիի, ֆէրաղի, իբօթէքի յետնեալ տուրքերու եւայլն

ՁԵՐ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ, զազանճի, յետնեալ տուրքերու, տէվիր մուամէլէներու, պայմանագրութիւններու եւայլն

ՁԵՐ ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆ ամէն տեսակ գործերու, ինթիգալի, իֆլազ և ժառանգական տուրքի եւայլն

Ինչպէս նաեւ նուֆուսի, առնելիքներու և մուրհակներու գանձում և հետապնդում ամէն տեսակ գործերու ԱՆԳԱՐԱՅԻ և ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ պետական պաշտօնատանց մէջ։ Դիմել՝

ՄԱՆՈՒԿ ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՀԻ
ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12 - 14
Իսթանպուլ, Պահչէ Գաբու, Թահմիսճիլէր սօգագ, Շիրին խան թիւ 10։ Ճիշդ Պիրինճի Վագըֆ խանի դիմաց։

ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐԻ ՄԸ ԿԵԱՆՔԸ

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

(ՍԻՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐՓԱՆՔԻ ԽՕՍՔԵՐ)

ՎԷՊ ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՊՐՈՒԱԾ ԿԵԱՆՔԷ

Գրեց՝ Հ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ Է.
ՍԷՐ, ԽԱՐԴԱՒԱՆՔ ԵՒ ԱՆԿՈՒՄ

Աղեքսանդրիա հասնելուս առաջին գործս եղաւ գրասենեակիս տեղափոխութիւնը, զոր առաջուց ծրագրած էի։ Իտալացի ընկերոջմէս բաժնուած ըլլալուս համար շատ գոհ էի։

Մօհամմէտ Ալի հրապարակին վըրայ, Մօնֆէրրաթօ շէնքին մէջ աբարթըման մը վարձեցի, զայն ուզածիս պէս կահաւորելով գրասենեակս ալ հոն փոխադրեցի, ինչպէս նաեւ Կիրակոսը, իր տիկնոջ Պայծառի և աղջկանը՝ Սիրանուշի հետ։

Գործերս մէկ անգամէն ընդարձակուեցան, բացի երկրաչափական և յարդարումի գործերէ, տեսնելով շահու բացառիկ պատեհութիւնները շէնքի գործերու, ուզեցի օգտուիլ անոնցմէ, շէնքեր ու աբարթըմաններ շինելու ամէն կողմէ եկած առաջարկները ընդունելու։ Աղեքսանդրիոյ այն շրջանն էր ասիկա, երբ ամէն օր շինուելիք չորս շէնքերու հիմերը կը դրուէին և իւրաքանչիւր օր չորս շէնքեր կ'աւարտէին։

Յատակագիծներ և նկարներ պատրաստելու համար երկու հոգի եւս կ'աշխատէին գրասենեակիս մէջ, գործերը բաժանումներու վերածած էի, Տէլէմաքն ալ ղրկեցի Գահիրէ, իրեն ամէն լիազօրութիւն տալով, հոն մասնաճիւղ մը բանալու համար։

Կէսօրէ յետոյ ժամը երեքն էր, Աղեքսանդրիոյ մէկ արուարձանէն վերադարձած, առանձնացած էի սենեակիս մէջ, մինակ սուրճ կը խմէի, անփութօրէն սիկառս ծխելով, երբ տանս յատուկ մասնաւոր հեռաձայնը հնչեց։ Ականջ տուի, Պայծառն էր խօսողը.

— Փոքր աղջիկ մը քեզ տեսնել կ'ուզէ։

— Չըսա՞ւ. թէ ինչ բանի համար։

— Ո՛չ։

— Լա՛ւ, քովս առաջնորդէ զինքը։

Մէկ քանի վայրկեան յետոյ դուռը կը բաղխեն։

— Մտէ՛ք։

Փոքր աղջիկ մը աղքատ և երկչոտ երեւոյթով ներս կը մտնէ։

— Բարի երեկոյ, միսիւ Անտոն.

— Բարեւ աղջիկս։

Ճանչցայ զինքը։ Արշալոյսն էր, Սաթենիկի քոյրը, որոնք տեսած էի Աղեքսանդրիա գալուս առաջին օրերը և չճանչնալ ձեւացուցած էի զանոնք,

— Այս տոմսակը հայրս ղրկեց։

Տոմսակը առի և պահարանը պատռելով հետեւեալը կարդացի։

Մեծապատիւ միսիւ Անթուան

Մի քանի տարիէ ի վեր Եգիպտոս հաստատուած ըլլալով, անկարելի եղաւ ինծ ուէ գործ մը յաջողցնել և այսօր աննկարագրելի խեղճութեան մէջ կը գտնուինք հոս։

Տեսնելով ձեր յաջողութիւնները երկու տարիէ ի վեր, մեծ գոհունակութիւն իմացայ։ Իբր նախկին բարեկամիս զաւակը, մտածեցի ձեզի դիմել դրամական փոխառութեան մը ընելու համար, ի հարկին գործ մը պատահելու պարագային անմիջապէս պարտքս հատուցանելու պայմանով։

Կանխաւ շնորհակալութեամբ՝

ՎԻԶԷՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

1907 Մայիս 20

Քանի մը տողերէ բաղկացած այս նամակը չափազանց յուզեց զիս, որովհետեւ Վիզէն աղան չափազանց հարուստ մը չէր Խասգիւղի մէջ, բայց այժմ այս աստիճան աղքատ ըլլալնին երբեք չէի կրնար երեւակայել։ Վարպետ կամագործ մըն էր անիկա, բայց ինչպէս կ'երեւէր Եգիպտոսի մէջ բաղդը չէր ժպտած իրեն։ մտածել ընելիք աջակցութեանս վրայ մարդու մը, որ ժամանակին հօրս բարեկամն էր և [illegible] աղջիկներուն հետ զուարճացած ատեններ, որ ժամանակ դեռ պատանի էի...

56

Շար.

ՔԻՉ ՄԸ ՄԱՆՐԷԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՔՐՈՊՆԵՐ ԵՒ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՒ ԲՆԱՇՐՋՈՒՄԸ

րդեր, ճահճերու բոր-թուրներ եւ ճախակենդաններ

Ըստ կլառի, Բրոֆ. Ռ. Պլան-չառի և Մէչնիքոֆի հետազօտու-թեանց, ուրիշ կենդանիներ ալ՝ որ-դեր, ճանճերու թրթուրներ, նա-խակենդանիներ, աքարներ — գործօն դեր ունին միքրոպային արշաւանքին մէջ։

Առաջին առիթով, տեղն է խօ-ելի՝ աղիքի մակաբոյծ բոռոտներու վրան։ Ասոնցմէ ոմանք, ինչպէս տափակ որդերը, թէնիան և պօթ-րիօսէֆալը՝ որ երբեմն մինչեւ 13 մբրի երկարութիւն կ'ունենայ, ա-ղիքներու պատերուն կառչելով, հուզաթաղանթի պաշտպան բջիջնե-րու անկում առաջ կը բերեն, ա-ղիքները կը խցեն, որու հետեւանքը ահաւորապէս կենճոտ կրնայ ըլլալ։

Թէնիա սոլիօմ անունով ծանօթ ստամոքսաւոր երիզորդը, որու երկա-րութիւնը երբեմն մինչեւ 4 կան-գունի կը հասնի, իր կարթերով կըր-նայ աղիքի պատը ծակել և հե-տեւաբար, դիւրաւ պատուաստել։

Կոր որդերու դերը շատ աւելի կարեւոր է, ասքարիս լոմպրիքօի-դը, որ իր կղկղներուն միջոցաւ, աղիքի պատերը կրնայ ծակծկել (շատ անգամ մինչեւ լեարդին մէջ կը թա-փանցէ) իր հետ կը փոխադրէ աղի-քէն առած միքրոպները, օքսիւրը, ճերմակ պզտիկ որդ մը որ, հակա-ռակ հասարակ դարձած կարծիքի, իրեն բնակավայր ունի նրբաղին և կուրաղին։ Միայն էգ օքսիւրն է որ ստուար աղիքէն վար, թափան կը սահի, որպէսզի պրկոնին շուրջ իր ձուերը թխելու համար, որբանային եռք, քերուըստուքը որբանին ներքին մասին ու պրկոնին անմիջապէս շուր-ջը՝ օքսիւրի ներկայութեան նշան է, կրնայ աղիքի պատերը միքրոպներով վարակել. Նմանապէս Թրիքօսէֆալը, որ կուրաղիին մէջ յաճախ մեծ բազ-մութիւնով կը գտնենք։

Այս երեք տեսակ բոռոտները մեծ դեր կը խաղան աբանտոխիդի, թի-ֆոյակերպ տենդի, քօլերայի ծա-գումին մէջ և կարելի է նոյն իսկ թիւպէրքիւլօզի մէջ, որ ամենավեր-ջին հետազօտութեանց նայելով, յա-ճախ բորոտիքներէն ծագում կ'առնէ։

Շատ հաւանալի է ուրեմն թէ ինչ-քան կարեւոր է բոռոտահալածի ընդհուպ գործածութիւնը, մանա-ւանդ թիմօլի՝ երբ հիւանդութիւնը աբանտոխիդի և կամ թիֆոյակերպ տենդի կասկածելի նշաններ ցոյց կու-տայ։

Առենօք բոռոտահալածներու գոր-ծածութիւնը սովորական էր, մինչ այսօր շատ հազուագիւտ դարձած, պառաւական բժշկութեան միայն ծա-նօթ է, աւաղ շատ անիրաւ ենք ա-բանտոխիդի ներկայ յաճախակիութե-նէն գանգատելու։

Անշուշտ այս հիւանդութիւնը միշտ բոռոտային ծագում չունի, բայց հաւանականաբար շատեր այս պարագային մէջ են, ուստի դար-մանը պարզ ու արմատական է։ Այս բանը կը բացատրուի մանաւանդ ա-նով որ, աբանտոխիդը ընտանիքի մը մէկէ աւելի անդամները միաժամա-նակ կը հարուածէ. որոնք անտարա-կոյս նոյն պատահութիւնը ունեցած էին մակաբոյծին ձուերը կլլելու։

Միւս կողմէն, թիֆոյակերպ տեն-դը, որմէ միեւնոյն կասկածելի ջուրը խմողներէն ոմանք կը վարակուին արդեօք տրամաբանական չէ՞ կարծել թէ, միքրոպներու մուտքի ճամբա-ները բացող և յարդարողները միշտ աղիքներու մակաբոյծ ճճիներն են։

Անկիլլիւլը, մանրադիտային ճճի մը, որ արեւելեան երկիրներու (Հնդ-կաչին) ջուրին ու ցեխին մէջ կ'ապրի թանջքի (տիզանթէրի) պատուաստումի միջնորդն է։ Ուրիշ նախաճճի մը թանջքի ամիպը, մարդու ստա-մոքսային ընդերներուն մէջ ահագին աւերներ կը գործէ, բորոտիքներու հուզաթաղանթը անջատելով, կրնայ նոյն իսկ անցնիլ՝ լեարդին մէջ և միքրոպներ փոխադրել հոն։

Այսպէս ծնունդ կ'առնէ արեւա-դարձի լեարդի խղխայթը։

Նոյն օրինակ դեր կը խաղայ ու-րիշ ջրաճճի մըն ալ պալանդիտիօմը։

Ճանճերու թրթուրները (ճնմիշի, միզարանի ճանճեր, պանիրի ճանճեր) կրնան աղիքը բորբոքել և միքրո-պային արշաւանքի դուռ բանալ։ Առանց թուելու ասոնց առաջ բերած մասնաւոր խանգարումները, մանա-ւանդ խիթեր և արեան կորուստ-ները։

Աղիքներու մակաբոյծներուն պատ-ճառած սակաւարիւնութիւնը՝ միայն բերանի կարթերովը առաջ եկած ա-րիւնահոսութենէն չէ, ինչու որ թէ-նիաներէն ոմանք անզէն են, այ-սինքն կարթ չունին, բայց հաւանա-կանաբար իրենց արտահոսած մաս-նաւոր տոքսիններն են են որ արեան վրայ կը ներգործեն, օր. անքիլօս-թօմը, կորաբերան, 1—2 սանթի-մէթր փոքր որդ մըն է, որուն թըր-թուրները և ձուերը կը գտնուին՝ թունէլներու, հանքերու ցեխին ու փոշիին մէջ և հանքագործներու վտանգաւոր անէմի առաջ կը բերէ։

Պէտք է նկատի ունենալ թէ, ա-ղիքի մակաբոյծ ունեցողներուն մօտ այս վիճակը, աւելի կամ նուազ աչ-քառու երեւոյթով կը յայտնուի, վի-ճակ մը՝ ֆակօսիթօսի տկարացած ըլ-լալուն համար, միքրոպներու հեշտիւ բազմացումին մեծապէս ձեռնտու է։

Նախզգուշութիւն

Մանրադիտային ձուեր և թրթուր-ներ կը գտնուին ջուրին մէջ, բան-ջարեղէններու, սալաթներու և հումք պտուղներու վրայ — մանաւանդ — ելակներու վրայ — միսին մէջ, ցեխի և փոշիներու մէջ։

Աղիքներու մակաբոյծներուն դէմ նախզգուշութիւնը — նախապահպա-նում — կը կայանայ ուրեմն եփած ջուրի բացարձակ գործածութեան մէջ միսերու և բանջարեղէններու բաւա-րար եփումին մէջ սալաթները և պը-տուղները խնամքով լուալուն և այս կարգի ուտեստեղէններու լաւ մաք-րելուն մէջ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏԸ

◆

(Շար. Դ. էջէն)

վարչութեան օրով երկրին մէջ ան-հատական և ընկերական ձեռնարկ-ներ կը վարէին։

Հանրապետական Թուրքիոյ վա-րիչները հազարաւոր քիլօմէթր եր-կաթուղիներ, կամուրջներ ու ասոնց նման բազմաթիւ հանրօգուտ շինու-թիւններ ըրին, երկրին մէջ մեծ ճարտարարուեստի հիմը դրին։ Գոր-ծեր են ասոնք, երկիրը պէտք ունէր ասոնց և մենք դարեր պիտի սպա-սէինք, որպէս զի անհատ ձեռնար-կուներ գլուխ հանէին անոնք։

Հին շրջաններուն, ուր ուզած-նուն պէս կ'առնէին կուտային, պէտք չէ՞ր որ անհատ ձեռնարկու-ներ երկրին օգտաշատ հանրային գոր-ծեր՝ շէնքեր կառուցած ըլլային։ Բա՛ն մը չեն ըրած։ Մէկ երկու գործ օտար դրամագլուխով, օտարները միայն գլուխ հանած են։ Եւ հիմա երկրին անհատները, ձեռներէց չըլ-լալնուն համար, պատճառ չե՞ն որ պետութիւնը ընէ անո՛նք ձեռնարկ-ներ որոնք իրենց կը պատշաճին։

ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

ՖԱԹԻՀ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏ Բ.

ԻՆՉՊԷՍ ԲԱՐԵԶԱՐԴԵՑ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԸ

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԸ ԳՐԱՒՈՂ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ՇԻՆԱԾ ՓԱՌԱՒՈՐ ՇԷՆՔԵՐԸ

ԷՍԿԻ ՍԱՐԱՅ ԵՒ ԱՆԾԱՆՕԹ ՄՆԱՑԱԾ ՄԵԾ ՋՐԱՄԲԱՐ ՄԸ

Լատին խաչակիրներ, 1204ին, Բիւզանդիոյ Քոմնենեան ցեղի կայսրութիւնը տապալելով, 57 տարի շարունակուող իրենց գրաւման միջոցին փոխանակ երկիրը շէնցնելու, տրամադրելի թանկարժէք շարժուն առարկաները փոխադրեցին Եւրոպա. կրցածնուն չափ քաղաքն ու ժողովուրդը մերկացնելով։ Քարէ կոթող մը, իրենց օրով տպուած դրամ, յիշատակ չեն թողած, շինարարութիւն երբեք։ Աշխատեցան այս գմայլելի քաղաքը կործանել, այրեցին, չորս կողմերէն կրակի տուին՝ պատմութեան անաչառ դատարանին առջեւ ինքզինքնին դատապարտելով։ Այնպէս որ Միքայէլ Բալէօլօկ, 1261ին, վիպակ պատահարով երբ վերագրաւեց մայրաքաղաքը, այլեւս թուրք զօրեղ ազգէն շրջապատուած, իր գերդաստանին 192 տարի երկարող տկար վարչութիւնը, անցեալ փառքի աղօտ մէկ վերջալոյսն էր։ Հին «Ռոմէոս» կայսրութիւնը հազիւ Թրակիոյ մէկ մասին կը տիրէր, երբ Օրխանի (1326 — 1328) տպած դրամներուն վրայ երեւցող նկարը, ուր Մարիամ Աստուածածինը կ'երեւի ձեռամբարձ աղօթէք՝ Պոլսոյ ժանեկաւոր ամբարտակներէն շրջապատեալ։

Երբ Ֆաթիհ Մուհամմէտ Բ. 1453 Մայիսի վերջ Իսթանպուլի տիրեց, նոյն շաբթուն Քասըմ փաշա թէրսանէի մէջ գումարուող պետական համաժողովի մը ներկայութեան պաշտօնապէս տեղեկագիր մը պատրաստուեցաւ, վաւերագիր մը, որ յըստակօրէն կը բացատրէ Իսթանպուլի գրաւման հետեւանքով նոր պետութեան փոխանցուած գոյքերուն ինքնութիւնը։

Ֆաթիհ Մուհամմէտ Բ. հետեւեալ շնորհաբաշխութիւնն ըրած է.

Նախ պետական ու հանրօգուտ շէնքերու, նաւերու մթերանոց և առհասարակ լքեալ խանութներու մէջ գտնուող շարժուն առարկաներն, որոնք հոն ծովակալութեան հրապարակը փոխադրուելով կուտակուած էին, ամբողջապէս բաժնուեցան պատերազմին մասնակցող 170 հազար զինուորներու։

63,000 սովորական զէնք նոյնքան ընտրեալ զինակիրներու։

3,000 բնակարան կրօնաւոր դասուն, իրենց աստիճանին համեմատ։

300 ապարանք ենիչէրիներու պետերուն։

70 ապարանք փաշաներու։

7 շքեղ ապարանք եպարքոսին և խորհրդականներուն։

Իսկ կայսեր անձնական յատկացումներէն էին.

20,000 քէսէ բիւզանդական ոսկի։

3,000 բնակարան Գարաման-Ֆէներ թաղերուն մէջ։

2 պէզէսթէն, այսինքն արդի ոսկերչաց շուկան Սանտալ և Ճէվահիր պէզէսթէնին։

7,000 խանութ, վազֆ եղած։

3,800 գերիներ էսկի և Եէնի Սէրայ պալատներուն ծառայութեան յատուկ։

Շարժուն գոյքերուն մէջ նշանաւոր Այա Սոֆիայէ փոխադրուած է այն վիթխարի քարէ արձանը որ ներկայիս Գասըմփաշա Օգ Մէյտանի բռուած դաշտը զետեղուած էր և գործածեցին իբր կոթող նպատակակէտ աղեղով նշանառութեան։ Հոն տեսական փորձեր կ'ըլլային։ «Օգ Մէյտանը» անուամբ յիշեցին և արձանին դիպող նետեն «թուբ օգու» մակդիրը կը տրուէր։ Ահմէտ Ա.ի (1603—1617) օրով ծածկուած ու ջախջախեալ վիճակի մէջ դեռ գոյութիւն ունի եղեր այդ արձանը, որ յետոյ անհետացեր է։

Վերոյիշեալ բաժանումէն վերջ, մինչդեռ զինուորական ուժեր պետութեան ծայրամասերը փոխադրուած էին, Ֆաթիհ Իսթանպուլի բնակչութիւնը աւելցնելով մայրաքաղաքը շէնցնելու և բարեզարդելու գործին ձեռնարկեց։

Բոլոր կուսակալութեանց հրաման տրուեցաւ ամէն դիւրութիւն ընծայել Պոլիս գալ ուզողներուն, բացատրելով թէ Իսթանպուլի վերաշինութեան ձեռնարկուած էր և այդ պատճառաւ ամէն տեսակ արհեստաւորներու տեւական զբաղում կայ և կառավարութիւնը հոգատար պիտի ըլլայ անխտիր։ Գաւառի տարբեր քաղաքներէն կարաւաններով եկող ժողովուրդը. բարձրագոյն որոշմամբ, իրարմէ անջատ, հետեւեալ թաղերուն մէջ բնակութիւն հաստատեցին և համախմբուեցան։

Ռումէլի Եէնի Շէհիր (Լարիսա) եկողները՝ Եէնի Մահալլէ (Սամաթիա)
Մօռայէ և Յունաստանէ գաղթող Յոյներ Ֆէնէր Գաբուսու
Սելանիկի Հրեաները Թէքիր Սէրայ և Պալաթ
Անատոլուէն Ագսարայի բնակիչները հաստատուեցան Ագսարայ թաղը
Աքեա, Գազա և Ռէմլէէ, Պաղեստինէ եկողներ՝ Թահտա Գալէ
Ալպանիացիներ տեղաւորուեցան Սիլիվրի Գաբու
Սպանիացի Հրեաներ Հասքէօյ
Մօտաւոր Անատոլուէ եկողներ Սկիւտար
Թօգաթէ և Սիվասէ գաղթող Հայեր Սուլու Մանասթըր
Մանիսայի բնակիչները Մաճունճու մահալլէսի
Էրէկլի քաղաքէն - Եպիրոսցիներ Էյրի Գաբու
Էտրնեցիներ Էտրնէ Գաբու
Պրուսացիներ Էյուպ Սուլթան
Գարամանցիներ՝ Պէօյիւք Գարաման-Ֆաթիհի մզկիթին արեւելքը
Գոնիացիներ՝ Քիւչիւք Գարաման Ֆաթիհի արեւմուտքը և Չէյրէքթիրէցիներու յատկացուած էր Վէֆա թաղը
Չարշամպա, Սամսուն քաղաքացիներու Չարշամպա թաղը
Գասթամունիցիներու Գազանճը մահալլէսի (Գումգաբու)
Տրապիզոնցի Լազերը Պայազիտ արդի մզկիթին բոլորտիքը
Կէլիպօլուէ եկողնե Գասըմ փաշա
Իզմիրցիներ Պէօյիւք Կալաթա—ծովեզերքը
Ֆրէնկ և օտարազգիներ Քիւչիւք Կալաթա—բարձունքը
Սինոպ, Կիրասոն և Պաֆրացիներ Թօփհանէի կողմը

Այս կարգադրութեան շնորհիւ Իսթանպուլի բնակչութիւնը քիչ ատենուան մէջ կրկնապատիկ աւելցած էր։

Մայրաքաղաքին տիրանալէ յետոյ Մուհամմէտ Բ.ի հրամանով կառուցուած շէնքերն անցողակի կը յիշենք առաջիկային մէկ քանիներու մասին աւելի ընդարձակ գրելու մտադրութեամբ։

Ա. Ռումէլի Հիսարի բերդերը որ Իսթանպուլի գրաւումէն տարի մը առաջ 1452ին կանգնած են։

Բ. Էյուպի մզկիթը որ 1453ին հիմնեցին, սակայն մեծ փոփոխութիւն տեսեր է հիճրէթի 1018 թուականին 1609) ինչպէս կը կարդանք հազրէթի էյուպի դամբարանը զարդարող գրաւոր յախճապակիներուն վրայ։

[Շար.]

BIR SEYAHATE ÇIKARKEN
Güneşi, Yağmuru, Karı, Rüzgârı
DÜŞÜNÜN VE ÇANTANIZA
KREM PERTEV
YERLEŞTİRMEYİ UNUTMAYIN

ՌԱՍԹԻՕԼԻՆ

Հրաշալի նիւթ մըն է որ թէ՛ գեղեցկութիւն կը ստեղծէ, թէ՛ կ'ամբողջացնէ զայն։

Սա գեղեցիկ դէմքը լուսաւորող արեւը՝ անկասկած մարգարտանման ատամնաշարքն է։

Բայց այդ ակռաներուն կենդանութիւն տուողն ալ անկասկած

ՌԱՍԹԻՕԼԻՆՆ Է

Դուք ալ կրնաք նոյն գեղեցկութիւնը ձեռք բերել, բայց ասոր համար պայման է օրական երկու անգամ

ՌԱՍԹԻՕԼԻՆՈՎ

խոզանակել ձեր՝ ակռաները։

GRIPIN

ԼԱԽԱԳՈՅՆ ԲՈՒԺԻՉՆ Է

ԿՐԻԲԻՆ

ԿՐԻԲԻՆ

Ջղային ցաւերը անցողակի են թէեւ, սակայն աշխարհը կը մթնցնեն մարդուս աչքին եւ պատճառ կ'ըլլան գործէ բացակայ մնալու եւ կեանքը դառնացնելու։ Մինչդեռ փոքրիկ քաշէ մը

ԿՐԻԲԻՆ

ամբողջ ցաւերը կարճ ատենի մէջ կ'անցընէ եւ առողջութիւնն ու հանգիստը կը վերադարձնէ մարդուս։

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ

Հարբուխ, կրիփ, տիֆթէրի եւ այս տեսակ վարակիչ հիւանդութիւններ մարդու կը փոխանցուին քիթի, բերնի եւ կոկորդի ճամբով

ԱՔՐԻՍՕԼ

Միքրոպներու թափանցումի ճամբաները կը մաքրէ, կը հականեխէ եւ արգելք կ'ըլլայ միքրոպներու աճման։ Կը դարմանէ կոկորդի եւ կոկորդի նշիկներու բորբոքումները։

Ամէն դեղարան կայ

15 հատնոց տուփը 35 ղրշ., 40 հատնոցը 70 ղրուշ։ (B)

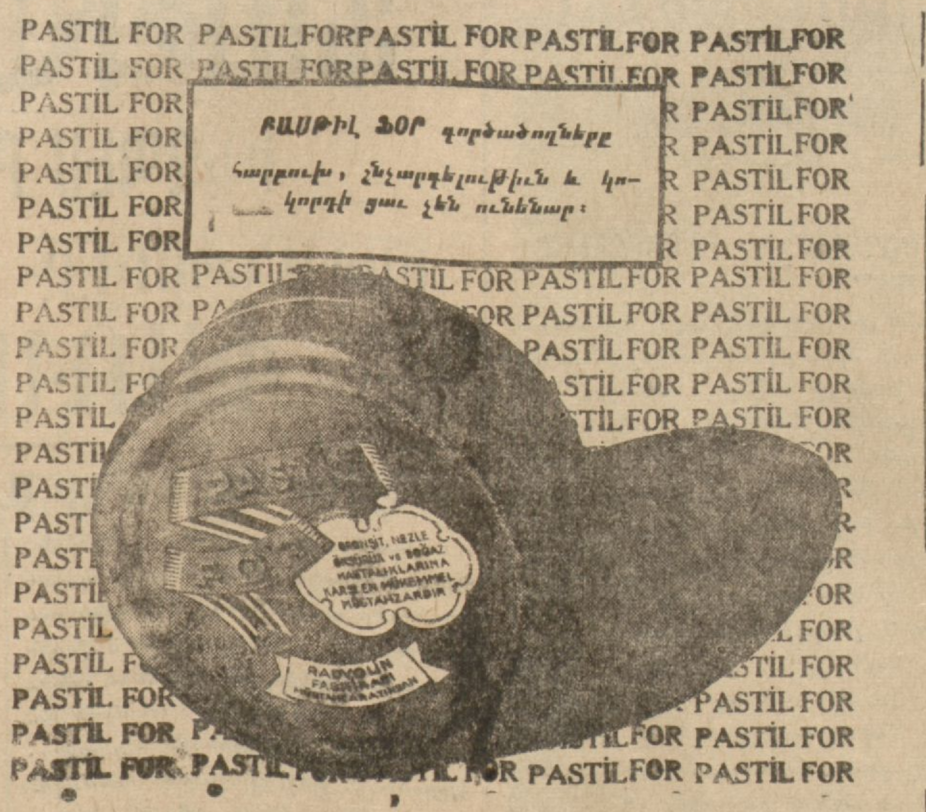
PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR
BRONŞİT, NEZLE ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI EN MÜKEMMEL MÜSTAHZARDIR
RADYOLİN FABRİKASI MÜSTAHZARATINDAN

ՊԱՍԹԻԼ ՖՈՐ գործածողները հարբուխ, ընչարգելութիւն եւ կոկորդի ցաւ չեն ունենար։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ԻՎ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Ընդհ. ներածիչ ամէնէն ընտիր տեսակի եւ առաջնակարգ կերպասներ

Ղալաթիա, Հառաճեր փողոց. թիւ 36

Մեր վաճառատունէն առնուած ընտիրները բացարձակապէս կրնան [illegible] երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անունը եւ [illegible] սկզբունքն է

ՊԱՏՈՒԱԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ

Եթէ կ'ուզէք վայելուչ եւ [illegible] հագուստ [illegible], դիմեցէք առաջնակարգ դերձակ

ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

Սուլթան Համամ, Համերպաշը խան, Բ. յարկ թիւ 8

ՀԱՅԻ ԴԵՂԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ
ԱՄԵՆԷՆ ԶՕՐԱՒՈՐՆ Է
ԵՒ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ
ՎՃՌԱԿԱՆ

ՔՕՔԼՈՒ հազի դեղէն կրնան օգտուիլ նաեւ մանուկները

ՍԱԿԱՐԱՆ

18 Յունուար 1937 Բշ.

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Պանք Օթօման	244.—
Թրքական ոսկի	1043.—
Սթերլին	621.—
Լիրէթ	130.—
Ֆրանք ֆրանսական	116.—
Զուիցերիական ֆրանք	575.—
Պելճիական ֆրանք	85.—
Տրախմի	23.—
Լէյ	14.—
Լէվա	23.—
Տօլար	126.—
Ռայխսմարք	26.—

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Թրքական Ցոնսիէ	1903	102.50
» »	1911	96.50
Ներքին փոխառութիւն		99.25
Սըվաս		99.75
Անատոլու պարտաթուղթ Ա. Բ.		36.20
Պօն Անատոլու		39.20
Անատոլու բաժ.		22.—
Պանք Օթօման Բաժնթ.	Ֆր.	507
Թրամվէյ բաժ.		17.50
Րէժի		1.80.—
Շիրքէթի Հայրիէ		16.—
Իչ Պանքասը		10.20
Ցըմէնթօ		9.75
Կեդր. Դրամատուն		96.—
Թերքոս		10.10
Տէրքօս		11.25
Սիման Արսլան		13.50
Իւնի Թիւրք Ա.		23.—
» » Բ.		21.45

ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

Պաղչէ Գաբու, Պօստայի դէմ, Միրէ խան, Ա. յարկ

Իր բազմաթիւ յարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ իր վաճառատան մէջ մասնաւոր խնամքով կը պատրաստուին ֆրաքի, սմոքինի, ժաքէթ Ա թայլի եւ այլ զանազան հագուստներ, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն, խիստ դիւրամատչելի գիներով, անգլ. եւ ֆրանս. տոկուն կերպասներով, լաւ ծախքերով ու մաքուր գործառութեամբ, ճաշակաւոր եւ անթերի ձեւով։

Անգամ մը այցելել կը բաւէ

ՓՆՏՌԵՑԷՔ

ԱՀԱԼԻՆ

ՃՈԽ ԵՒ ԸՆՏԻՐ
ՆԻՒԹԵՐՈՎ

ALÂMETİ FARİKA
Koyun ve
Sığır etinden
NAMLI Türk Sucuğu
Kayserli APİKOĞLU
İMALATHANE: MALTEPE
TELEFON: 24340